

Ontwerpordonnanties houdende
aanpassing van de begrotingen
voor het begrotingsjaar 2014
en van de begrotingen voor het
begrotingsjaar 2015 van
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

INHOUD

VOORWOORD	5
EERSTE DEEL – ONTWERPORDONNANTIES HOUDENDE AANPASSING VAN DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2014	6
1. Ontwerp van aanpassing van de middelenbegroting	6
1.1. Algemeen overzicht	6
1.2. Bijzondere financieringswet, toegekend deel van de personenbelasting (Programma 060)	7
1.3. Gewestelijke belastingen (Programma 010)	8
2. Ontwerp van aanpassing van de algemene uitgavenbegroting	10
2.1. Algemeen overzicht van de uitgavenkredieten	10
2.2. Specifieke commentaar over de evolutie van de kredieten	10
3. Ontwerp van aanpassing van de begrotingen van de autonome bestuursinstellingen	16
3.1. Parkeeragentschap	16
3.2. Innoviris	16
3.3. Haven van Brussel	17
3.4. Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)	17
3.5. Actiris	19
3.6. Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) – Impulse Brussels	21
3.7. Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)	21
3.8. Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)	22
3.9. Centrum voor Informatica van het Brussels Gewet (CIBG)	23
3.10. Dienst Brandweer en Dringende Medische Hulp van het BHG (DBDMH)	23
3.11. Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het BHG (GOMB-Citydev)	24
3.12. Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT)	24
4. Begrotingsdoelstellingen en –trajecten voor België en voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor 2014	25
4.1. Vorderingensaldo	25

TWEEDE DEEL – ONTWERPORDONNANTIES HOUDENDE DE BEGROTINGEN VOOR HET BEGROTINGSJAAR 2015	30
1. Ontwerp van middelenbegroting	30
1.1. Algemeen overzicht	30
1.2. Bijzondere financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (programma 060)	32
1.3. Gewestelijke belastingen (programma 010)	33
2. Ontwerp van algemene uitgavenbegroting	35
2.1. Algemeen overzicht van de uitgavenkredieten	35
2.2. Analyse van de voornaamste wijzigingen	37
3. Ontwerpbegrotingen van de autonome bestuursinstellingen	47
3.1. Parkeeragentschap	47
3.2. Innoviris	47
3.3. Haven van Brussel	48
3.4. Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel (MIVB)	48
3.5. Actiris	49
3.6. Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) – Impulse Brussels	51
3.7. Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)	52
3.8. Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)	53
3.9. Centrum voor informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG)	54
3.10. Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH)	54
3.11. Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Citydev)	55
3.12. Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)	56
3.13. Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT)	57
4. Inachtneming van de voorschriften voor het jaar 2015 voor het begrotingskader van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	58
4.1. Aanpassing van het begrotingskader aan de Europese regels	58
4.2. Overeenstemming van de begroting 2015 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met het nieuw Europees kader	61
4.3. Vorderingensaldo	62

5.	Schuld van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest	66
5.1.	Directe schuld	66
5.2.	Geconsolideerde brutoschuld	66
5.3.	Gewaarborgde schuld	67

VOORWOORD

In het raam van zijn informatieopdracht over begrotingsaangelegenheden, die stoelt op de bepalingen van artikel 30 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle¹, bezorgt het Rekenhof aan het Brussels Hoofdstedelijk Parlement zijn bevindingen en commentaar met betrekking tot de ontwerpordonnanties houdende de aanpassing van de begrotingen voor het begrotingsjaar 2014 en de begrotingen voor het begrotingsjaar 2015 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹ Om de leesbaarheid van het verslag te bevorderen, wordt die titel in de rest van het verslag systematisch afgekort tot « de organieke ordonnantie ».

Eerste deel – Ontwerpordonnanties houdende aanpassing van de begrotingen voor het begrotingsjaar 2014

1. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE MIDDELENBEGROTING

1.1. Algemeen overzicht

Tabel 1 – Aanpassing van de middelenbegroting GOB

Middelenbegroting	Ontwerp initiële begroting 2014	Ontwerp aanpassing 2014	Verschil	Verschil in %
	(1)	(2)	(2) - (1)	
Gewestelijke belastingen (Pr. 010)	1.245.984	1.385.531	139.547	11,2%
Bijzondere financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Pr. 060)	1.270.258	1.285.119	14.861	1,2%
Agglomeratiebevoegdheden (Pr. 080)	161.314	161.314	0	0,0%
Gewestbelastingen (Pr. 020)	119.289	115.053	-4.236	-3,6%
Uitrusting en verplaatsingen (Pr. 260)	107.134	108.225	1.091	1,0%
Dode handen (Pr. 070)	85.525	88.856	3.331	3,9%
Diverse ontvangsten (Pr. 110)	55.057	55.556	499	0,9%
Tewerkstelling (Pr. 250)	40.547	40.547	0	0,0%
Energie (Pr. 240)	27.060	27.060	0	0,0%
Hulp aan ondernemingen (Pr. 200)	11.144	9.500	-1.644	-14,8%
Stortingen van Brusselse instellingen (Pr. 100)	7.093	7.093	0	0,0%
Bescherming van het leefmilieu (Pr. 330)	6.314	6.314	0	0,0%
Voormalige provinciebelastingen (Pr. 030)	4.977	4.977	0	0,0%
Groene ruimten, bossen en natuurgebieden (Pr. 340)	3.272	3.272	0	0,0%
Sociale huisvesting (Pr.310)	4.052	3.148	-904	-22,3%
Ontvangsten Fonds preventie, sortering, hergebruik, recycling afvalstoffen (Pr. 331)	2.750	2.750	0	0,0%
Openbaar ambt (Pr. 150)	2.646	2.646	0	0,0%
Gewestelijk vastgoedbeheer (Pr. 170)	12.582	2.582	-10.000	-79,5%
Stedenbouw en grondbeheer (Pr. 280)	665	1.703	1.038	156,1%
Huisvesting (Pr. 300)	1.276	926	-350	-27,4%
Financiële ontvangsten (Pr. 90, zonder leningopbrengsten)	420	420	0	0,0%
Taxi's (Pr. 040)	763	275	-488	-64,0%
Andere ontvangsten	1.041	1.043	2	0,2%
Totaal zonder leningopbrengsten en ontvangsten in het kader van de schuldbeheersverrichtingen	3.171.163	3.313.910	142.747	4,5%
Leningopbrengsten BA 01.090.06.01.9610 (Schuldbeheersverrichtingen)	133.526	133.526	0	0,0%
Renteontvangsten BA 01.090.06.02.2610 (Schuldbeheersverrichtingen)	40.000	40.000	0	0,0%
Leningopbrengsten BA 01.090.03.05.9610 (leningen > 1 jaar)	100.000	100.000	0	0,0%
Algemeen totaal ontvangsten	3.444.689	3.587.436	142.747	4,1%

Tabel 1 vergelijkt de ramingen in het ontwerp van aanpassing met de initiële begroting² van de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel (GOB).

Als geen rekening wordt gehouden met de leningopbrengsten en de ontvangsten in het kader van de schuldbeheersverrichtingen (fonds beheer van de gewestenschuld), stijgen de ontvangstenramingen globaal met 142,70 miljoen euro tot 3.313,9 miljoen euro (+4,5%). Die stijging is het resultaat van 160,4 miljoen euro verhoogde en 17,6 miljoen euro verlaagde ramingen.

De belangrijkste stijgingen zijn terug te vinden bij de programma's 010 *Gewestelijke belastingen* (+139,5 miljoen euro, zie punt 1.2) en 060 *Bijzondere financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting* (+14,9 miljoen euro, zie punt 1.3). Verder stijgen de ramingen van het programma 070 *Dode Handen* (+3,3 miljoen euro).

De belangrijkste daling heeft betrekking op het programma 170 *Gewestelijk vastgoedbeheer* (-10,0 miljoen euro), omdat wordt afgezien van een verkoop van terreinen aan de Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM) ingevolge de consolidering van deze instelling binnen de gewestelijke entiteit. Daarnaast dalen ook de geraamde ontvangsten van programma 020 *Gewestbelastingen* (-4,2 miljoen euro). Zoals de verantwoording vermeldt, werden de laatste inkohieringen van de gewestbelasting ten laste van eigenaars van bebouwde eigendommen uitgesteld nadat was gebleken dat het voor dit jaar toegekend gedeelte van de personenbelasting hoger uitvalt dan initieel voorzien. Ten slotte dalen ook de ramingen van programma 200 *Hulp aan ondernemingen* (-1,6 miljoen euro), waar de ramingen van de ontvangsten van de Europese Unie voor de structuurfondsen 2007-2013 werden bijgesteld op basis van de evolutie van de projecten.

1.2. Bijzondere financieringswet, toegekend deel van de personenbelasting (Programma 060)

Het ontwerp raamt de ontvangsten van programma 060 op 1.285,1 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging met 14,9 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting. Dit bedrag bevat:

- 1.096,2 miljoen euro (+15,1 miljoen euro initieel) PB-dotatie. Dit is het toegewezen deel van de personenbelasting, inclusief de solidariteitstussenkomst;
- 35,8 miljoen euro (-0,2 miljoen euro initieel) dotatie in uitvoering van artikel 46bis van de bijzondere wet op de Brusselse instellingen (BWBI). Dit is een federale dotatie die via het gewest wordt verdeeld over de Brusselse gemeenten met een Nederlandstalige schepen of Nederlandstalige OCMW-voorzitter;
- 4,1 miljoen euro (-0,03 miljoen euro initieel) dotatie met betrekking tot de bij de vorige staatshervorming overgehevelde bevoegdheden;
- 32,0 miljoen euro (idem initieel) compensatie voor de pendelaars;
- 117,0 miljoen euro (idem initieel) compensatie voor de internationale ambtenaren.

De ramingen voor de drie eerstgenoemde dotaties worden jaarlijks geïndexeerd en aangepast aan de groei van het bruto binnenlands product (BBP). Voor de PB-dotatie moet ook rekening worden gehouden met het aandeel van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in

² De programma's zijn gerangschikt volgens het geraamde bedrag. Tenzij anders vermeld zijn de cijfers in de tabellen en figuren in dit verslag uitgedrukt in duizend euro.

het totaal van de personenbelasting en met de nationale solidariteitstussenkomst³. Voor 2014 werd 17,7 miljoen euro van de PB-dotatie afgehouden als bijdrage van het gewest aan de sanering van de overheidsfinanciën.

De aangepaste raming houdt rekening met een federale begrotingsaanpassing op basis van de parameters van de economische begroting van het Federaal Planbureau van 11 september 2014. Die gaat voor 2014 voorlopig uit van een BBP-groei van 1,10% en een inflatie van 0,60% (bij de opmaak van de initiële begroting was eveneens uitgegaan van een BBP-groei van 1,10% en was de inflatie voorlopig vastgesteld op 1,30%). Het aandeel van het gewest in het totaal van de personenbelasting wordt voor 2014 geraamd op 8,423% (in de initiële begroting was dit 8,447%).

Dat de verlaging van de inflatie en van het aandeel van het gewest in het totaal van de personenbelasting toch resulteert in een stijging van de PB-dotatie, heeft alles te maken met de hogere raming van de nationale solidariteitstussenkomst die hierin vervat zit (terwijl het eigenlijke aandeel in de PB met 7,8 miljoen euro daalt, stijgt die solidariteitstussenkomst met 22,9 miljoen euro). Voor 2014 wordt het bedrag ervan voorlopig vastgesteld op 456,9 miljoen euro (inclusief 13,6 miljoen euro van het definitief saldo voor 2013), wat overeenkomt met 41,0% van de PB-dotatie en met 13,8% van de totaal geraamde ontvangsten van de GOB (exclusief leningsopbrengsten)⁴.

1.3. Gewestelijke belastingen (Programma 010)

Het ontwerp raamt de totale opbrengsten van de gewestelijke belastingen op 1.385,5 miljoen euro. Dat is 139,5 miljoen euro (+11,2%) meer dan de initiële begroting. Zoals blijkt uit de onderstaande tabel, situeert die verhoging zich vooral bij de successierechten (+114,4 miljoen euro), wat onder meer voortvloeit uit een aantal uitzonderlijke nalatenschappen. Daarnaast zijn er ook belangrijke stijgingen bij de schenkingsrechten (+19,1 miljoen euro) en bij de registratierechten op de verkopen van onroerende goederen (+15,3 miljoen euro).

³ Tot en met 2014 wordt aan de gewesten waar de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting per inwoner lager ligt dan die voor het Rijk, een zogeheten solidariteitstussenkomst toegekend. Het bedrag van die tussenkomst wordt verkregen door een geïndexeerde basisbedrag (11,60 euro te indexeren vanaf het begrotingsjaar 1989) te vermenigvuldigen met het aantal inwoners van het betrokken gewest en met het aantal procentpunten dat de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting in het betrokken gewest lager ligt dan het nationaal gemiddelde. Vanaf 2015 wordt een nieuw solidariteitsmechanisme ingevoerd (zie punt 1.2 in het deel initieel 2015).

⁴ De raming van de tussenkomst voor 2014 gaat uit van 1.154.635 inwoners en een negatieve afwijking ten opzichte van de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting van -19,034%. Bij de opmaak van de initiële begroting was uitgegaan van 1.138.854 inwoners en een negatieve afwijking ten opzichte van de gemiddelde opbrengst van de personenbelasting van 18,143%, wat resulteerde in een in 2014 te storten bedrag van 434,0 miljoen euro (inclusief een positief saldo voor 2013 van 14,0 miljoen euro).

Tabel 2 – Raming van de gewestelijke belastingen

	Realisaties 2013	Initiële begroting 2014	Ontwerp aanpassing 2014	Vershil t.o.v. realisaties 2013	Vershil t.o.v. initiële begroting 2014	Vershil t.o.v. initiële begroting 2014 in %
	(1)	(2)	(3)	(3) - (1)	(3) - (2)	
Registratierechten op de verkopen van onroerende goederen	490.815	503.998	519.328	28.513	15.330	3,0%
Registratierechten op de vestiging van een hypotheek op een onroerend goed	26.856	27.514	24.866	-1.990	-2.648	-9,6%
Registratierechten op de verdelingen van onroerende goederen	6.214	6.515	5.564	-650	-951	-14,6%
Schenkingsrechten	68.471	66.027	85.118	16.647	19.091	28,9%
Successierechten	509.309	399.297	513.683	4.374	114.386	28,6%
Onroerende voorheffing	21.273	21.823	21.677	404	-146	-0,7%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	131.957	139.352	135.624	3.667	-3.728	-2,7%
Belasting op de inverkeerstelling	40.518	43.485	42.251	1.733	-1.234	-2,8%
Eurovignet	4.663	5.708	5.095	432	-613	-10,7%
Belasting op de spelen en weddenschappen	22.786	22.225	22.225	-561	0	0,0%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	9.937	10.040	10.040	103	0	0,0%
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	46	0	60	14	60	
Totaal	1.332.845	1.245.984	1.385.531	52.686	139.547	11,2%

In vergelijking met de realisaties in 2013 worden 52,7 miljoen euro meer ontvangsten verwacht (+4,0%)⁵.

Zoals de verantwoording vermeldt, steunen de ramingen in het ontwerp deels op de federale ramingen en deels op eigen projecties op basis van de realisaties tot en met oktober van dit jaar. Voor alle gewestelijke belastingen samen ligt de gewestelijke raming 6,3 miljoen euro (-0,5%) onder de federale raming.

⁵ Wat de vergelijking met 2013 betreft, blijkt dat in de eerste tien maanden van 2014 al 83,9 miljoen euro meer werd gerealiseerd dan in dezelfde periode voorgaande jaar (+7,7%).

2. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

2.1. Algemeen overzicht van de uitgavenkredieten

Het voorliggende ontwerp trekt zowel de beleidskredieten⁶ (+1,56%) als de betaalkredieten op⁷ (+0,87%) tot respectievelijk 4.604,4 miljoen euro en 4.000,2 miljoen euro.

In de onderstaande tabel zijn die ramingen in detail weergegeven naargelang de kredietsoort.

Tabel 3 – Uitgavenkredieten in het ontwerp van aangepaste begroting 2014

Algemene uitgavenbegroting 2014		Ontwerp van aangepaste begroting (1)	Initiële begroting (2)	Verskil (1)-(2)	%
Beleidskredieten (vastleggingen)	Vastleggingskredieten	4.383.327	4.312.476	70.851	1,64%
	Variabele kredieten	221.379	221.079	300	0,14%
	Totaal	4.604.706	4.533.555	71.151	1,57%
Betaalkredieten (vereffeningen)	Vereffeningkredieten	3.768.060	3.734.404	33.656	0,90%
	Variabele kredieten	232.109	231.396	713	0,31%
	Totaal	4.000.169	3.965.800	34.369	0,87%

Het uitstaande bedrag zou kunnen toenemen (+36,8 miljoen euro) door het verschil tussen de beleidskredieten en de bijkomende betaalkredieten die door de aanpassing werden toegekend.

Gezien het bestaande verschil tussen de beleidskredieten en de betaalkredieten van de initiële begroting (567,8 miljoen euro) zou de uitvoering van de begroting 2014 ertoe kunnen leiden dat het uitstaande bedrag met nagenoeg 604,5 miljoen euro toeneemt, bovenop het uitstaande bedrag van 2.264,5 miljoen euro dat op 31 december 2013 werd opgetekend.

2.2. Specifieke commentaar over de evolutie van de kredieten

2.2.1. Opdracht 06 Financieel en budgettair beheer en controle

De aangepaste vastleggings- en vereffeningkredieten van deze opdracht dalen met 14,4 miljoen euro (respectievelijk -3,8% en -3,7%) ten opzichte van de initiële begroting 2014. Die daling is voornamelijk toe te schrijven aan de volgende elementen.

- In programma 001 *Ondersteuning van het algemeen beleid* werd het provisioneel krediet van 6,0 miljoen euro (bestemd voor de financiering van diverse uitgaven) nagenoeg

⁶ Alle kredieten voor de vastlegging van uitgaven.

⁷ Alle kredieten voor de vereffening van uitgaven.

volledig geschrapt⁸. Het krediet werd overgeheveld naar basisallocaties van andere opdrachten.

- In programma 002 *Uitvoering van het beleid inzake overheidsschuld* werden de kredieten voor de schuldintresten (korte- en langetermijnschuld) globaal met 8,0 miljoen euro teruggeschroefd, zowel bij de vastleggingen als bij de vereffeningen, waarna ze nog 140,5 miljoen euro beliepen⁹. Volgens de inlichtingen die het Agentschap van de Schuld verstrekke, zijn er twee redenen voor de daling van de lasten van debetrentes. Enerzijds was er de erg lage vlottende schuld in het eerste semester van 2014 door het tegoed op de begroting 2013 (126,1 miljoen euro)¹⁰ – terwijl de terugkeer naar een evenwicht aanvankelijk pas in 2014 werd verwacht – en het feit dat de rentevoet voor zeer kortlopende kredieten nagenoeg nul was. Anderzijds valt de daling te verklaren doordat nieuwe instellingen werden opgenomen in de door het Financieel Coördinatiecentrum voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beheerde centralisering van de thesaurie, wat een extra inbreng oplevert, naast die van de reeds aanwezige instellingen. Wat de intresten van de geconsolideerde schuld betreft, valt de terugschroefing van de kredieten met 2,8% eveneens te verantwoorden door het tegoed van 2013, dat toelaat de schuldgraad in te dijken en waardoor men minder moet terugvallen op consolidaties, alsook door de zeer gunstige rentes en marges die het gewest in 2013 verkreeg, wat een positief effect heeft op de lasten in 2014.

2.2.2. Opdracht 10 Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijke besturen

De voor deze opdracht bestemde middelen zijn met 11,6 miljoen euro gestegen (+2,2%) op het niveau van de vastleggingen en met 7,7 miljoen euro (+1,4%) op het niveau van de vereffeningen.

Die stijging situeert zich vooral in programma 005 *Financiering van specifieke projecten van de gemeenten* (+8,7 miljoen euro bij de vastleggingen en +10,2 miljoen euro bij de vereffeningen). Binnen dat programma is er een stijging met 10 miljoen euro bij de kredieten voor de werkingsdotatie aan gemeenten om die laatste bij de economische ontwikkeling te betrekken¹¹. Het gaat om een herfinanciering van het fiscaal compensatiefonds, waartoe de Brusselse regering op 24 april 2014 besliste. Er wordt daarentegen een daling met 1,3 miljoen euro vastgesteld op het niveau van de vastleggingskredieten voor werkingssubsidies aan gemeenten voor de invoering van sportopleidingen¹².

Bovendien is er, net als bij de aanpassing 2013, opnieuw een daling van de vereffeningssubsidies in programma 006 *Financiering van de investeringen van openbaar nut* (-4,1 miljoen euro). De daling situeert zich hoofdzakelijk (-3,7 miljoen euro) bij activiteit 64 *Investeringsubsidies en andere kapitaaloverdrachten aan gemeenten en openbare instellingen in het kader van de investeringen van openbaar nut*.

⁸ BA 06.001.99.01.0100.

⁹ Ter informatie: de totale intrestlasten beliepen 134,2 miljoen euro in 2013 (en waren geraamd op 137,5 miljoen euro). De kredieten in het ontwerp van aangepaste begroting 2014 zijn - ondanks een neerwaartse herziening - 4,8% hoger dan de effectieve vereffeningen van 2013.

¹⁰ Vorderingensaldo 2013. Bron: nationale rekeningen 2013, INR.

¹¹ BA 10.005.27.05.4321.

¹² BA 10.005.27.08.4322. Het Grondwettelijk Hof stelde dat het gewest hier niet voor bevoegd is.

2.2.3. Opdracht 12 *Ondersteuning van economie en landbouw*

De aangepaste kredieten van deze opdracht stijgen met 19,2 miljoen euro (+28,0%) op het niveau van de vastleggingen en met 7,3 miljoen euro (+11,9%) op het niveau van de vereffeningen.

De volgende significante evoluties worden vastgesteld.

- In programma 006 *Ondersteuning van de door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) ontplooiende economische activiteiten* stijgen de kredieten met 12,9 miljoen euro op het niveau van de vastleggingen en met 1,5 miljoen euro op het niveau van de vereffeningen, zodat de investeringssubsidie aan citydev.brussels (vroeger de GOMB) in het kader van de economische expansie¹³ wordt opgetrokken van 3,3 tot 15,3 miljoen euro (+12,0 miljoen euro). Die stijging in termen van vastleggingen moet de annulering van een vastlegging van 13,5 miljoen euro die eind 2013 ten voordele van citydev.brussels werd geboekt, deels compenseren ten laste van de kredieten ten gunste van die entiteit voor het huis van het ondernemerschap¹⁴.
- In programma 012 *Investeringssteun* zijn de kredieten gestegen, zowel qua vastleggingen (+5,3 miljoen euro) als qua vereffeningen (+6,7 miljoen euro). In de twee basisallocaties waar die evolutie zich het sterkst laat optekenen (BA 12.012.39.01.5112¹⁵ en BA 12.012.39.02.5112¹⁶), stijgen de kredieten met respectievelijk 5,2 miljoen euro bij de vastleggingen en met 7,1 miljoen euro bij de vereffeningen, om te komen tot een totaal van 20,5 en 18,7 miljoen euro. Het gaat om een inhaalbeweging, want in 2013 ondergingen de kredieten in kwestie een vergelijkbare vermindering. Ter informatie: het uitstaande bedrag aan vastleggingen dat bij die twee basisallocaties hoort, beliep 11,4 miljoen euro op 31 december 2013.

2.2.4. Opdracht 16 *Ondersteuning en bemiddeling bij arbeidsaanbod en -vraag*

Deze opdracht krijgt, in absolute waarde, het merendeel van de bijkomende kredieten toegekend: 22,5 miljoen euro (+7,3%) bij de vastleggingen en 23,6 miljoen euro (+7,7%) bij de vereffeningen. De bijkomende kredieten zijn grotendeels gespreid over de programma's 005 *Algemene financiering van Actiris* en 006 *Ondersteuning van Actiris voor de uitvoering van haar opdracht tot plaatsing en wedertewerkstelling van werkzoekenden*. De stijgingen moeten het in essentie mogelijk maken prestaties van de maand december 2014 (lonen en GECO-subsidies verhoogde premie) vast te leggen en te vereffenen op de begroting van het overeenstemmende jaar, teneinde gevolg te geven aan een opmerking die het Rekenhof formuleerde naar aanleiding van de controle van de rekeningen van Actiris. Op die manier kan de begroting van Actiris in 2014 dertien maanden van kosten dragen in plaats van twaalf maanden, en wordt de situatie geregulariseerd.

¹³ BA 12.006.20.01.51.11.

¹⁴ BA 12.006.20.02.51.11.

¹⁵ Subsidies aan micro-, kleine en middelgrote ondernemingen die een investering doen in het kader van de organieke ordonnantie van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie.

¹⁶ Steun aan privéondernemingen die in het kader van de organieke ordonnantie van 13 december 2007 betreffende de steun ter bevordering van de economische expansie, een investering doen inzake milieubescherming, stedelijke integratie of het gelijkvormig maken met de Europese normen.

2.2.5. Opdracht 18 *Uitbouw en beheer van het openbaar vervoernetwerk*

De aangepaste vastleggingskredieten van deze opdracht stijgen met 8,5 miljoen euro, terwijl de vereffeningkredieten met 2,7 miljoen euro dalen. Die situatie vloeit voort uit de tegengestelde evolutie van de kredieten in programma 002 *Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het openbaar vervoer evenals het aanbrengen van kunstwerken* en in programma 003 *Beleid van partnership met de Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)*, waarbij de eerste met 15,4 miljoen euro (vastleggingen) en met 24,6 miljoen euro (vereffeningen) dalen, terwijl de tweede met respectievelijk 23,9 en 21,9 miljoen euro stijgen. Die evolutie valt in essentie te verklaren doordat voorafgaand aan dit ontwerp van aanpassing een bedrag van 18,8 miljoen euro aan kredieten vanuit programma 002 naar programma 003 werd overgeheveld om de investeringsdotatie aan de MIVB in het kader van de projecten « roltrappen, Pulsar en tunnel Grondwet » op te trekken. Het ontwerp van aanpassing kent aan die twee programma's bijkomende vastleggingskredieten toe ten belope van respectievelijk 3,0 en 5,5 miljoen euro, terwijl het ontwerp van aanpassing de vereffeningkredieten van programma 002 met 6,2 miljoen euro terugschroeft en die van programma 003 met 3,5 miljoen euro optrekt. Het betreft respectievelijk om rekening te houden met de vertraging bij de investeringswerken om het bovengrondse bus- en tramnet te verbeteren, en de investeringssubsidie aan de MIVB op te trekken.

2.2.6. Opdracht 19 *Bouw, beheer en onderhoud van de gewestwegen, wegeninfrastructuur en –uitrusting*

De globale dalingen met 4,2% en 4,3% bij de vastleggings- en de vereffeningkredieten van deze opdracht situeren zich voornamelijk in programma 002 *Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het wegvervoer, evenals het aanbrengen van kunstwerken*, waar zich dalingen voordoen van respectievelijk 5,7 en 4,6 miljoen euro.

Die dalingen treffen vooral BA 19.002.11.01.7311 *Uitgaven voor investeringswerken inzake wegen en bouwwerken van de weg met inbegrip van de elektrische en elektromechanische uitrusting* (-8,1 miljoen euro bij de vastleggingen en -2,6 miljoen euro bij de vereffeningen) en worden verantwoord door een afstemming op de reële behoeften.

2.2.7. Opdracht 25 *Huisvesting en woonomgeving*

De vastleggings- en vereffeningkredieten stijgen respectievelijk met 3,2 miljoen euro (+0,4%) en 3,1 miljoen euro (+0,8%). Die schommeling laat zich hoofdzakelijk voelen voor programma 005 *Ondersteuning van de instellingen belast met de uitvoering van het sociale huisvestingsbeleid*, waar 2,3 miljoen extra middelen worden ingeschreven voor werkingsubsidie aan de BGHM voor de solidariteitstussenkomst in de tekorten van de erkende huisvestingsmaatschappijen¹⁷

2.2.8. Opdracht 26 *Bescherming, conservering, restauratie en promotie van Monumenten en Landschappen*

Het ontwerp van aanpassing zorgt voor een stijging van de vastleggingskredieten voor deze opdracht (+9,8 miljoen euro, d.i. +56,7%), terwijl de vereffeningkredieten dalen (-0,2 miljoen euro).

De nieuwe middelen brengen de vastleggingskredieten van BA 26.002.52.01.63.21 *Investeringsubsidies aan ondergeschikte besturen voor werken tot behoud van een*

¹⁷ BA 25.005.19.06.3122.

beschermd goed van 6,5 op 16,3 miljoen euro met het oog op de lancering van de projecten die in de verantwoording zijn gespecificeerd.

Aangezien de vereffeningskredieten (6,3 miljoen euro) ongewijzigd blijven, vestigt het Rekenhof de aandacht op de nieuwe (mogelijke) stijging van het uitstaande bedrag met 10 miljoen euro bovenop het uitstaande bedrag dat die basisallocatie op 31 december 2013 liet optekenen, namelijk 41,9 miljoen euro.

2.2.9. Opdracht 27 Stadsbeleid

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht stijgen met respectievelijk 4,2 miljoen euro (+3,6%) en 3,0 miljoen euro (+2,7%).

Dit zijn de belangrijkste wijzigingen.

- In programma 002 *Europese programma's* dalen de vastleggingskredieten met -18,3 miljoen euro en stijgen de vereffeningskredieten met +2,2 miljoen euro. Het Rekenhof stipt in het bijzonder aan dat alle initiële kredieten bestemd voor investeringssubsidies aan gewestelijke overheidsinstellingen in het kader van de EFRO-programmatie 2014-2020¹⁸ (20,0 miljoen euro bij de vastleggingen en 3 miljoen euro bij de vereffeningen) volledig werden geschrapt.

De vereffeningskredieten bestemd voor diezelfde subsidies in het kader van het EFRO-programma 2007-2013: pijler 1 investering¹⁹ werden daarentegen met 3,8 miljoen euro opgetrokken, waardoor het nog uitstaande bedrag voor die programmatie sneller kan worden geresorbeerd (6,1 miljoen euro op 31 december 2013). Bovendien is er een nieuwe basisallocatie met een krediet van 1,6 miljoen euro (bij de vastleggingen en bij de vereffeningen) dat volgens de verantwoording is gereserveerd voor de annulering van vastgestelde rechten uit voorgaande jaren inzake ontvangsten afkomstig van de Europese Unie voor de programmatie 2007-2013²⁰.

- In programma 003 *Grondregie* stijgen de middelen met 0,8 miljoen euro bij van de vastleggingen en met 2,3 miljoen euro bij de vereffeningen. Die stijgingen situeren zich meer bepaald bij de kredieten bestemd voor de aankoop van vastgoed²¹.
- In programma 006 *Initiatieven met het oog op een toename van het aantal lokale openbare woningen* evolueren de vastleggingskredieten van 11,4 miljoen euro tot 56,3 miljoen euro. Dat moet het mogelijk maken de reeks wijkcontracten²² van 2014 volledig (55 miljoen) vast te leggen, wetende dat het saldo van de reeks van 2013 (10,9 miljoen euro) al werd vastgelegd ten laste van de kredieten van 2014. De vereffeningskredieten blijven behouden op het initiële niveau (40,7 miljoen euro) en het uitstaande bedrag op die basisallocatie (nagenoeg 200 miljoen euro op 31 december 2013) zou in 2014 dus met 14,3 miljoen euro kunnen stijgen.

¹⁸ BA 27.002.16.03.6141.

¹⁹ BA 27.002.16.01.6141.

²⁰ BA 27.002.55.01.5910.

²¹ BA 27.003.11.03.7130.

²² BA 27.006.28.02.6321.

- In programma 007 *Ruimtelijke ordening* omvat de stijging van de vastleggingskredieten met 11,7 miljoen euro hoofdzakelijk extra middelen (+12,0 miljoen euro) voor de uitvoering van het Kanaalplan²³.
- In programma 010 *Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) – Stadsvernieuwing* wordt de daling met 2,9 miljoen euro bij de vastleggingskredieten voor investeringssubsidies aan citydev.brussels (de vroegere GOMB) verklaard door een afstemming op de reële behoeften, op basis van het nieuwe vereffeningsplan dat de entiteit voorlegde.

2.2.10. Opdracht 30 Financiering van de gemeenschapscommissies

Binnen die opdracht situeert de enige stijging (+3,3 miljoen euro) zich bij de kredieten voor de werkingsdotatie aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie voor het uitvoeren van andere opdrachten dan het onderwijs van de voormalige provincie Brabant²⁴. Dat bijkomende bedrag wordt aan die commissie toegekend om het tekort in haar begroting 2014 op te vangen (-2,3 miljoen euro) en om de winteropvang 2013-2014 te versterken en gezinsopvang te organiseren (0,9 miljoen euro).

Voor het overige is het behoud van de initiële kredieten voor dotaties aan de gemeenschapscommissies inherent aan het feit dat ze worden afgestemd op het indexcijfer van de weddeschalen van de Brusselse overheid, dat ongewijzigd bleef.

²³ BA 27.007.08.01.1211.

²⁴ BA 30.004.42.03.4510.

3. ONTWERP VAN AANPASSING VAN DE BEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN

3.1. Parkeeragentschap

Het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014 is, net zoals de initiële begroting, in evenwicht. Zowel de ontvangsten als de uitgaven, die 2,9 miljoen euro bedragen, stijgen echter met 0,8 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting. De ontvangsten werden vermeerderd met de opbrengst van een lening om informatica-investeringen te dekken.

Wat de uitgaven betreft, werden de andere verhogingen, inzonderheid een overdracht van parkeerontvangsten aan de gemeenten van 0,1 miljoen euro, gecompenseerd door verminderingen, voornamelijk bij de bezoldigingen van het personeel (-0,4 miljoen euro).

3.2. Innoviris

De ontvangsten van Innoviris dalen met 2 miljoen euro (-5,0%) en de uitgaven (vereffeningen) met 2,4 miljoen euro (-5,9%) van 39,9 (initiële begroting 2014) naar 37,5 miljoen euro (aangepaste begroting 2014). De initiële begroting was in evenwicht en sluit op basis van het ontwerp van aanpassing af met een batig saldo van 386 duizend euro.

Bij de ontvangsten hebben de naar beneden herziene bedragen voornamelijk betrekking op de dotaties voor acties die tot nu toe niet het verhoopte succes kenden. Er wordt daarentegen een stijging met 2,3 miljoen euro (+60,3%) vastgesteld voor de dotatie bestemd voor de toekenning van steun aan universiteiten en hogescholen.

Bij de uitgaven stijgen de vereffeningskredieten toegekend aan opdracht 01 *Ondersteuning van de basisopdrachten* globaal met 0,4 miljoen euro (+10,5%), terwijl de vereffeningskredieten voor de aanmoediging van het wetenschappelijk en technologisch onderzoek (opdracht 02) verminderen met 2,7 miljoen euro (-7,5%) van 36,3 naar 33,6 miljoen euro. Binnen die opdracht 02 dalen de vereffeningskredieten toegekend in het kader van de ordonnantie van 21 februari 2002 betreffende het wetenschappelijk onderzoek en de innovatie²⁵ (programma 001) met 23,9% (van 20,4 naar 15,6 miljoen euro). Hetzelfde geldt voor de vastleggingskredieten die dalen van 23,3 naar 18 miljoen euro (-22,5%).

Voor het programma 003 dat betrekking heeft op de subsidies voor het niet-economisch onderzoek, stijgen de vereffeningskredieten met 60,3% van 3,8 naar 6,1 miljoen euro. Voor de vereffeningskredieten is de situatie vergelijkbaar, die stijgen met 52,3% van 4 naar 6,1 miljoen euro.

Die uiteenlopende evoluties kunnen voor de verminderingen worden verklaard door achterstand bij de tenuitvoerlegging van de maatregelen, of doordat de steun in kwestie niet het verwachte succes heeft gekend. Omgekeerd worden de kredietstijgingen verantwoord door de versterking van sommige programma's en de verwachte ontwikkeling van sommige acties.

In verband met de codes 8 dient te worden onderstreept dat de terugvorderbare voorschotten toe te kennen in het kader van artikel 7 van de ordonnantie van 21 februari 2002 (BA 02.001.40.01.8112) sterk werden verminderd omdat ze dalen van 2,5 naar 0,1

²⁵ Ordonnantie gewijzigd bij de ordonnantie van 26 maart 2009 tot bevordering van onderzoek, ontwikkeling en innovatie.

miljoen euro (vereffeningen), d.i. -95,2%, en omdat de vastleggingskredieten in dat verband werden geschrapt (-3 miljoen euro). Deze evolutie wordt verantwoord door de aanpassing aan de behoeften.

3.3. Haven van Brussel

Voor de haven gaat het om het eerste begrotingsjaar als autonome bestuursinstelling die deel uitmaakt van de consolidatieperimeter van de gewestelijke entiteit. Sommige investeringen die waren gepland in het beheerscontract 2013-2018 en in het meerjareninvesteringsplan, moesten worden uitgesteld om het begrotingsevenwicht van het gewest in acht te nemen. Vroeger was immers gepland dat de financiering ervan en hun impact op de rekeningen zouden worden gespreid over verschillende jaren, onder andere door het afsluiten van leningen, maar de ESR-normen die voortaan van toepassing zijn, laten dat niet toe.

Globaal dalen de ontvangsten van de haven met 6,9 miljoen euro (-23,6%) van 29,4 miljoen euro naar 22,5 miljoen euro, voornamelijk door de annulering van een lening van 6 miljoen euro voor het optrekken van gebouwen, waarin opdracht 02 voorzag.

Voor alle opdrachten samen dalen de vereffeningkredieten met 468 duizend euro (-1,4%) van 34,3 naar 33,8 miljoen euro. Die vermindering is nochtans meer uitgesproken bij de vastleggingskredieten, die dalen van 32,5 naar 24,7 miljoen euro (-7,8 miljoen euro, d.i. -23,9%).

Het begrotingstekort van de haven stijgt bijgevolg met 6,5 miljoen euro van -4,8 miljoen euro in de initiële begroting naar -11,3 miljoen euro.

Wat de uitgaven betreft, is er weinig speelruimte bij de vereffeningkredieten omdat heel wat uitgaven betrekking hebben op werken en/of contracten die vroeger waren aangevat of gesloten en die over verschillende jaren lopen. Zo stijgen de vereffeningkredieten die waren uitgetrokken voor het beheer van de waterweg (opdracht 01) met 21,1% van 10,1 naar 12,2 miljoen euro. Bij de vastleggingskredieten is de groei minder uitgesproken (+7,5%).

Bij opdracht 02, die de uitgaven in verband met het domeinbeheer vermeldt, verminderen de vereffeningkredieten van 7,2 naar 4,7 miljoen euro, d.i. een daling met 35,6%, doordat met name aankopen via eigen middelen ten belope van 3 miljoen euro werden uitgesteld. Bij de vastleggingskredieten is de evolutie vergelijkbaar (-37,7%).

Voor het beheer van eigen goederen (opdracht 03) en het eigen beheer van de haven (opdracht 04) worden de vereffeningkredieten respectievelijk op 7 en 10 miljoen euro gehandhaafd, maar verminderen ze van 11,8 naar 6,4 miljoen euro voor de vastleggingskredieten voor opdracht 03 (-46,2%).

3.4. Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel (MIVB)

Het ontwerp van begrotingsaanpassing verhoogt de geraamde ontvangsten en de vereffeningkredieten met 11,9 miljoen euro, waardoor de begroting van de MIVB nog altijd een tegoed laat optekenen dat, berekend in ESR-termen, 59,7 miljoen euro bedraagt.

Ontvangsten

De belangrijkste evoluties worden hierna becommentarieerd. Een bedrag van 2,0 miljoen euro is vanuit de algemene dotatie voor het dekken van de werkingskosten overgeheveld naar de algemene dotatie voor investeringen, die daarnaast nog drie andere bijkomende bedragen krijgt toegekend: het eerste houdt verband met het PULSAR-programma²⁶ (+6,5 miljoen euro), het tweede met de vernieuwing van roltrappen (+9,0 miljoen euro) en het derde met de overgang van de Noord-Zuidas naar metromodus (+2,9 miljoen euro). Parallel met de opname van de vernoemde 9,0 miljoen euro in de algemene investeringsdotatie, is het zo dat de basisallocaties voor diverse ontvangsten (BA 01.004.03.04.1610) en voor ontvangsten van werken uitgevoerd voor derden andere dan openbare (BA 02.001.03.06.1611) die tot dan toe betrekking hadden op de aan het gewest gefactureerde vernieuwing van roltrappen, met respectievelijk 4,5²⁷ en 5,0 miljoen euro dalen.

De subsidie « bonus/malus » wordt eveneens teruggeschroefd (-1,5 miljoen euro), net als de bijdragen van het gewest in de investeringen van de MIVB²⁸ (-5,6 miljoen euro). De MIVB voorziet daarentegen dat de verkeersontvangsten stijgen (+9,0 miljoen euro), net als de rechtstreekse tussenkomsten van de federale overheid in de investeringen van de MIVB²⁹ (+1,8 miljoen euro).

Uitgaven

De kredieten voor de lonen en sociale lasten stijgen globaal met 2,6 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting. Tezelfdertijd werd het provisionele krediet voor personeelsuitgaven³⁰ geannuleerd (-4,5 miljoen euro).

Een bedrag van 3 miljoen euro aan vereffeningskredieten voor de aankoop van andere goederen en diverse diensten, afkomstig van BA 01.001.08.11.1211 in het bestaansmiddelenprogramma, werd overgeheveld naar BA 01.004.11.02.7210 in verband met de gebouwen. Het bedrag was bestemd voor de vernieuwing van roltrappen en vormt voortaan een investeringsuitgave omdat de werken gefinancierd werden via de algemene investeringsdotatie. Ondanks die overheveling dalen de vereffeningskredieten van programma 004 *Gebouwen* van opdracht 01³¹ globaal met 3,2 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting. Die daling is voornamelijk toe te schrijven aan vertragingen bij de uitvoering van collectorprojecten (Apollinaris) op de site Klein Eiland en Marconi, als gevolg van moeilijkheden om bouwvergunningen te bekomen.

Omdat de realisatiegraad van de investeringen beter is dan verwacht bij het spoornet (programma 006 van opdracht 01) en bij de andere investeringen (programma 007 van opdracht 01), stijgen de kredieten van die programma's respectievelijk met 13,8 en 6,6 miljoen euro.

²⁶ Automatisering van de metro's.

²⁷ Waarvan 1,5 miljoen euro als gevolg van de terugschroefing van de doelstellingen in termen van ontvangsten uit boetes.

²⁸ BA 02.001.03.01.6611.

²⁹ BA 02.001.03.08.6943.

³⁰ BA 01.001.99.01.0100.

³¹ Basisprestaties in verband met de openbare dienstverlening.

De vastleggingskredieten dalen globaal met 137,5 miljoen euro. Die daling treft in essentie de investeringen, waardoor diverse projecten werden uitgesteld:

- het aanbrengen van signalisatie in de tunnels werd uitgesteld omdat de opmaak van het bestek en de toewijzing van de opdracht vertraging opliep (de werken zijn nu gepland in 2015);
- de bouw van het metrodepot ERASMUS, waarvoor in 2014 enkel uitgaven voor studies werden gedaan.

3.5. Actiris

De initiële begroting 2014 van Actiris vertoonde een tegoed van 25 miljoen euro, maar het ontwerp van aanpassing van de begroting 2014 van Actiris is in evenwicht, want zowel de ontvangsten als de betaalkredieten bedragen 339,7 miljoen euro.

Ontvangsten

De geraamde ontvangsten stijgen globaal met 0,6 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting. De verkoop van de hoofdzetel van Actiris zou naar verwachting een ontvangst van 25 miljoen euro opleveren, maar die ontvangst werd geannuleerd en de andere ontvangsten werden met 25,6 miljoen euro opgetrokken. Dit zijn de belangrijkste wijzigingen:

- de gewestelijke werkingssubsidie die wordt toegekend om de werkgelegenheid bij andere openbare instellingen en vzw's te promoten door verhoogde premies toe te kennen voor Geco-posten, stijgt met 13,9 miljoen euro (+8,8%), zodat Actiris alle prestaties van 2014 op de begroting van dat boekjaar kan aanrekenen;
- de gewestelijke algemene werkingssubsidie voor de personeels- en de verbruikskosten van Actiris stijgt met 3,7 miljoen euro (+5,9%), zodat de lonen van december 2014 op de begroting van 2014 kunnen worden vereffend, zodat de jeugdwaarborg kan worden opgestart³² en zodat de kosten worden gedekt die voortvloeien uit de voorbereiding van de verhuis van de hoofdzetel van Actiris;
- de gewestelijke subsidie voor de verwerving van duurzame goederen stijgt met 1,1 miljoen euro (+87%) opdat informaticatoepassingen en meubilair kunnen worden aangekocht;
- de gewestelijke subsidie voor de financiering van cheques en premies stijgt met 1,0 miljoen euro (+13,6%) om te vermijden, zoals in 2013 het geval was, dat heel wat

³² Het betreft het programma dat ten uitvoer wordt gelegd in het kader van de regeling waartoe de Europese Raad van 27 en 28 juni 2013 besliste en dat bedoeld is voor regio's waar de jongerenwerkloosheid meer dan 25% bedraagt. Het programma moet de werkloosheid terugdringen bij jonge werkzoekenden die zes maanden na hun inschrijving bij Actiris nog steeds werkloos zijn en zulks door middel van opleidingen (bestelling van extra beroepsopleidingen bij Bruxelles-Formation en bij de VDAB-B ter uitvoering van de zesde staatshervorming), stages (creatie van 50 extra plaatsen voor buitenlandse stages) of jobs (creatie, op jaarbasis, van 120 « startbanen » bij de overheid), door 10 specifieke job coaches in te zetten bij de dienst Youth Garantie van Actiris. De jongerenwerkloosheid in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest bedraagt nu zowat 30% en dus kan het gewest een Europese financiering van nagenoeg 39 miljoen euro genieten voor de boekjaren 2014 en 2015, te spreiden over de diverse organiserende actoren. De Europese bijdrage is een incentive en de gewestelijke overheid wordt verzocht die financiering aan te vullen en te bestendigen, ook na 2015. De gewestregering heeft in die zin een beslissing genomen.

facturen naar het volgende boekjaar worden overgedragen bij gebrek aan beschikbare kredieten;

- de subsidie om de uitgaven te bekostigen van conventies met partners die actief zijn op het vlak van socioprofessionele inschakeling en actief zoeken naar werk, stijgt met 1,6 miljoen euro om tegemoet te komen aan nieuwe aanvragen voor vormingen en om acties ten voordele van jongeren te realiseren;
- de verwachte ontvangsten uit de terugvordering van voorschotten bij begunstigden van verhoogde Geco-premies, zijn voor 1,3 miljoen euro geherwaardeerd ingevolge de nieuwe boekingswijze van de toegekende voorschotten, die sinds 2014 rechtstreeks als terug te vorderen ontvangsten worden boektoekt.

Uitgaven

Bij de uitgaven stijgen de vastleggings- en de vereffeningskredieten van Actiris met respectievelijk 26,5 en 25,6 miljoen euro.

Die evolutie valt hoofdzakelijk te verklaren door de volgende wijzigingen.

- De kredieten voor opdracht 01 *Algemene uitgaven om de realisatie van de opdrachten van Actiris te verzekeren* stijgen met 7,3 miljoen euro (+10,2%) bij de vastleggingen en met 6,9 miljoen euro (+9,7%) bij de vereffeningen. De belangrijkste wijzigingen situeren zich bij de bezoldigingen (+6,3 miljoen euro, d.i. +12,5%), bij de erelonen voor consultancy inzake IT, voor de verhuis van de hoofdzetel en voor de opmaak van het businessplan (+2,5 miljoen euro, d.i. +58,8%) en bij de verwerving van duurzame goederen (+1,0 miljoen euro, d.i. +81,9%). Die stijgingen worden deels gecompenseerd door kredieten ten belope van 1,5 miljoen euro en 0,8 miljoen euro te annuleren, die initieel waren ingeschreven voor respectievelijk de voorzieningen voor indexeringen en mandaten en de terugbetaling aan de GOB van onbenutte werkingssubsidies, en door het vereffeningskrediet voor onderhoud en uitrusting van gebouwen met 1,2 miljoen euro (-15%) te verminderen (-0,8 miljoen euro bij de vastleggingskredieten).
- De kredieten voor vergoedingen in de vorm van cheques aan privéverenigingen in het kader van opdracht 02 *Cheques aan de werkzoekenden om hun kansen op de arbeidsmarkt te verbeteren* stijgen met 0,8 miljoen euro (+37,2%) omdat het gebruik van opleidingscheques in dat soort structuren sterker is toegenomen dan initieel verwacht³³.
- De kredieten voor werkingssubsidies aan privéverenigingen in het kader van opdracht 04 *Partnerships met andere instanties actief op de arbeidsmarkt* stijgen met 1,2 miljoen euro³⁴ (+8,1%) omdat in het kader van de jeugdwaarborg opleidingen werden besteld en ingevolge de tenuitvoerlegging van de ordonnantie betreffende de « missions locales ».
- De kredieten die werden toegekend voor twee bijdragen in het kader van opdracht 07 *Tewerkstelling van werkzoekenden door middel van gesubsidieerde arbeidsplaatsen* en de

³³ De werkzoekenden ontvangen een bon waarmee ze zich kunnen inschrijven voor een taal- of andere opleiding. Ze kunnen de school vrij kiezen. De uitsplitsing van de kredieten over de verschillende posten van opdracht 02 *Cheques* (gemeenten, OCMW's, vzw's, private ondernemingen, Franse Gemeenschap, enz.) is dus moeilijk te voorspellen.

³⁴ +1,5 miljoen euro bij de vastleggingskredieten.

kredieten voor werkingssubsidies aan privéverenigingen en voor inkomensoverdrachten naar andere institutionele groepen stijgen met respectievelijk 12,8 miljoen euro (+9,0%) en 2,6 miljoen euro (+15,9%), zodat alle prestaties van 2014 op de begroting van het boekjaar in kwestie kunnen worden aangerekend.

Tot slot moet erop worden gewezen dat er een nieuwe basisallocatie met 62 duizend euro werd gecreëerd om de participatie van Actiris in het kapitaal van de nv T-Brussels te financieren.

3.6. Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) – Impulse Brussels

Het ontwerp van aanpassing 2014 trekt de ontvangsten en uitgaven op tot 7,4 miljoen euro (+350.000 euro), zodat het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014 van het agentschap in evenwicht blijft.

Ontvangsten

De werkingsdotatie werd vermeerderd met 288.000 euro om de kosten te dekken van de verhuizing van het agentschap (rechtstreekse kosten, kosten voor meubilair en informatica) die is gepland in december 2014, alsook voor de aanwerving van een beheercontroleur in september 2014.

Uitgaven

De personeelskosten van de basisopdracht stijgen met 236.000 euro tot 3,9 miljoen euro³⁵. Uit door de instelling meegedeelde informatie blijkt dat er 3,7 miljoen euro kredieten nodig zijn om alle personeelskosten te dekken. Het verschil van 200.000 euro zal moeten worden overgedragen naar de basisallocaties van de algemene kosten. De vereffeningskredieten in verband met de algemene kosten van de basisopdracht nemen immers toe met 118.000 euro, maar lijken onderschat omdat ze slechts gedeeltelijk de nieuwe behoeften van de instelling tot het einde van het jaar dekken, in casu de kosten voor verhuizing/installatie, die 170.000 euro zullen bedragen, en de aankoop van een nieuwe module voor het boekhoudprogramma en de bijwerking van BruCodex, die 55.000 euro zullen kosten.

3.7. Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)

Het ontwerp van begrotingsaanpassing trekt zowel de ontvangsten als de vereffeningskredieten op tot 220,4 miljoen euro (+5,1 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting), zodat het ontwerp van begrotingsaanpassing van het agentschap een resultaat in evenwicht vertoont.

Ontvangsten

De werkingsdotatie aan de instelling wordt gehandhaafd op 146,6 miljoen euro, terwijl twee nieuwe basisallocaties worden gecreëerd, namelijk één voor de storting van een btw-bedrag van 2,4 miljoen euro door de Nederlandse overheid en een andere voor de terugbetaling van een lening van 2,7 miljoen euro door een dochteronderneming van het GAN (SIOMAB).

³⁵ De totale personeelskosten belopen 4,9 miljoen euro.

De ramingen inzake de eigen ontvangsten door de ophaling van niet-huishoudelijk en industrieel afval, de verkoop van stoom, de bijdragen betaald door de bedrijven voor het storten van afval aan de verbrandingsoven en de tegemoetkomingen van de privésector in het kader van selectieve afvalophalingen worden overigens gehandhaafd op het niveau van de ramingen van de initiële begroting, ondanks het lage verwezenlijgingspercentage van die ontvangsten op het einde van het derde trimester van het jaar, namelijk respectievelijk 56, 36, 31 en 37%.

Uitgaven

De ontvangsten van de twee nieuwe BA's zullen de herfinanciering van het sorteercentrum, een andere dochteronderneming van het GAN, mogelijk maken via een herkapitalisatie door het agentschap ten belope van 5,1 miljoen euro. Parallel met die verrichting vraagt de Brusselse regering via een budgettaire bijbepaling de toelating om een gewestwaarborg te verlenen aan de leningen die het sorteercentrum in 2015 zal afsluiten ten belope van een bedrag van maximum 18 miljoen euro.

De vereffeningskredieten in verband met de annulering van vastgestelde rechten van voorgaande jaren stijgen overigens met 1 miljoen euro. Die kredietenverhoging wordt gecompenseerd door een vermindering van de vereffeningskredieten op het niveau van de BA's voor de aankoop van informaticamaterieel (-250.000 euro), de rookwasbehandeling (-600.000 euro) en het DENOX-systeem van de verbrandingsoven (-275.000 euro).

Er dient te worden opgemerkt dat het provisioneel krediet inzake personeelsuitgaven, dat in de begroting van de andere instellingen werd geannuleerd, niet wordt geannuleerd in de begroting van het GAN.

Wat de vastleggingen betreft, stijgen de kredieten voor de renovatie van het Ecopoolgebouw³⁶ met 1,7 miljoen euro, terwijl die voor de verbouwing van stelplaatsen en garages verminderen met 1,8 miljoen euro.

De vastleggingskredieten voor de subsidies aan de gemeenten in het kader van de openbare netheid worden bovendien geherwaardeerd (+1,7 miljoen euro) om de mogelijkheid te bieden het saldo van de subsidies van het jaar 2014 vast te leggen.

3.8. Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)

Het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014 blijft, net zoals de initiële begroting, in evenwicht. Zowel de ontvangsten als de uitgaven, die globaal nagenoeg 130,1 miljoen euro belopen, worden verminderd met 3,5 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting.

De ontvangsten verminderen enkel op de algemene werkingsdotatie, als bijdrage van het BIM in de begrotingsinspanning van het gewest.

Wat de uitgaven betreft, concentreert de begrotingsinspanning zich voornamelijk in BA 16.007.49.01.3540 voor de supra-gewestelijke partnerschapovereenkomsten inzake leefmilieu en klimaat, waarvoor een vermindering van de kredieten met 3 miljoen euro is gepland.

Overigens worden kredieten van opdracht 17 voor personeel, financiën, begroting en boekhouding (-2,2 miljoen euro)³⁷ overgedragen naar opdracht 18 voor logistiek (+2 miljoen

³⁶ EFRO-project voor het hergebruik van grof vuil.

euro), in het bijzonder naar de programma's 003 en 004, die respectievelijk betrekking hebben op het informaticabeheer en het beheer van het vastgoedpatrimonium, en dat in samenhang met de verhuizing van het BIM in de maand november.

De vastleggingskredieten verminderen eveneens met 3,5 miljoen euro naar 144,5 miljoen euro.

3.9. Centrum voor Informatica van het Brussels Gewet (CIBG)

Het CIBG legt een aangepaste begroting voor die in evenwicht is: zowel de ontvangsten als de uitgaven belopen 38,4 miljoen euro. Het ontwerp van aanpassing verhoogt de ontvangsten en de vereffeningskredieten met 2,8 miljoen euro. Die stijging is voornamelijk toe te schrijven aan de creatie van nieuwe basisallocaties voor de realisatie van het videobeschermingsproject, waarop in totaal 2 miljoen euro aan kredieten is ingeschreven, zowel qua ontvangsten als qua uitgaven.

De vereffeningskredieten voor bijstand aan de kabinetten en aan de kanselarij van de regering stijgen met 0,5 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging met 156,3% in vergelijking met de initiële begroting.

De vereffeningskredieten op de drie onderstaande basisallocaties zijn ontoereikend. De realisatiegraad ervan bedraagt al 100% of meer en het CIBG plant nog bijkomende uitgaven op die basisallocaties. Het stelt dat er thans of tegen het einde van het jaar kredieten worden overgeheveld tussen basisallocaties om het bedrag van de kredieten af te stemmen op de behoeften.

- BA 01.006.11.01.7422 *Vermogensuitgaven verbonden aan het gewestelijke data center;*
- BA 02.002.08.02.1211 *Werkingsuitgaven verbonden aan de exploitatie van de informatica binnen het MBHG (onderhoud en ondersteuning);* BA 03.003.08.01.1211 *Werkingsuitgaven voor het inwerkingsstellen van het multimedialplan van de scholen*³⁸.

Als de realisatiegraad en de doorgevoerde aanpassingen in de basisallocaties voor de werkingskosten worden vergeleken met die voor de vermogensuitgaven van eenzelfde project, worden heel wat onderlinge overdrachten vastgesteld. Het is gebruikelijk en het gebeurt zelfs vaak dat een gebrek aan middelen voor werkingsuitgaven wordt opgevangen door kredieten over te hevelen die bestemd waren voor de vermogensuitgaven van datzelfde project, en vice versa.

3.10. Dienst Brandweer en Dringende Medische Hulp van het BHG (DBDMH)

De initiële begroting van de DBDMH, met een tegoed van 4,5 miljoen euro, blijft nagenoeg ongewijzigd in het ontwerp van aanpassing. De globale ontvangstenramingen en de vereffeningskredieten stijgen met 0,1 miljoen euro en belopen respectievelijk 106,8 miljoen euro en 102,3 miljoen euro. De enige ontvangstenraming die wijzigt in vergelijking met de initiële begroting 2014, heeft betrekking op een nieuwe basisallocatie voor ontvangsten, waarop 100.000 euro werd ingeschreven voor de verkoop van maaltijden in de kantine van de DBDMH, aangezien de vzw die daarvoor zorgde, werd ontbonden. Die nieuwe ontvangst wordt gecompenseerd door nieuwe vereffeningskredieten (100.000 euro) die zijn

³⁷ Onder meer door het provisioneel krediet inzake personeel te annuleren (-2 miljoen euro).

³⁸ De reeds gedane uitgaven liggen 8.000 euro hoger dan de vereffeningskredieten waarin het ontwerp van aangepaste begroting voorziet.

ingeschreven op BA 03.001.08.12.1211 *Aankoop van levensmiddelen bestemd voor de bereiding van maaltijden van het bedrijfsrestaurant van de DBDMH.*

3.11. Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het BHG (GOMB-Citydev)

De initiële begroting liet een tekort van 10,5 miljoen euro optekenen, maar het ontwerp van aanpassing vertoont een tegoed van 8,0 miljoen euro.

Er moet evenwel aan worden herinnerd dat de GOMB niet langer tot de consolidatieperimeter van het gewest behoort.

Het ontwerp van aangepaste begroting verhoogt de geraamde ontvangsten en de vastleggingskredieten met respectievelijk 5,6 en 6,5 miljoen euro (d.i. 8,0% en 10,7%) ten opzichte van de initiële begroting, terwijl de vastleggingskredieten met 12,9 miljoen euro dalen (-15,9%).

Op het niveau van de ontvangsten beweegt er heel wat in vergelijking met de initiële begroting. Zo dalen de geraamde ontvangsten op BA 01.001.03.01.9610 *Kredieten verleend door het MBHG in het kader van het beleid inzake economische expansie* met 15 miljoen euro, terwijl die op BA 01.001.03.02.0600 *Deelneming in het kapitaal door het MBHG in het kader van het beleid inzake economische expansie* met 10 miljoen euro stijgen.

Het ontwerp van aangepaste begroting omvat een nieuwe basisallocatie waarop 13 miljoen euro is ingeschreven. Het gaat om BA 01.003.06.01.9610 *Opbrengst van leningen afgesloten bij financiële instellingen ter financiering van specifieke projecten.*

Op het niveau van de uitgaven situeert de belangrijkste daling van de betaalkredieten zich in BA 01.001.11.01.7200 *Nieuwbouw van gebouwen uitgevoerd door andere sectoren dan de overheid*, waar de kredieten met 7,1 miljoen euro (-62,0%) dalen in vergelijking met de initiële begroting.

De vereffeningskredieten van BA 02.001.11.02.7200 *Nieuwbouw van gebouwen uitgevoerd door de privésector in het kader van de stadsvernieuwing* evolueren van 5,1 miljoen euro naar 1,1 miljoen euro. Die daling met 4,0 miljoen euro ten opzichte van de initiële begroting wordt gecompenseerd door de stijging met 5,3 miljoen euro van de betaalkredieten in BA 02.001.10.01.7112 *Aankoop van naakte en bebouwde gronden binnen de privésector in het kader van de stadsvernieuwing.*

3.12. Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT)

Het ontwerp verhoogt de ontvangsten en uitgaven met 2,4 miljoen tot 931,1 miljoen euro.

Die verhoging is voornamelijk te verklaren enerzijds door de toekenning van een nieuwe lening aan de gemeente Schaarbeek in het kader van opdracht 01 *Financiering van de Brusselse gemeenten in moeilijkheden* voor een bedrag van 9,9 miljoen euro, anderzijds door de daling van de leningen aan de gemeenten in het kader van opdracht 05 *Financiering van bepaalde investeringen* met 5,7 miljoen omdat verschillende ingediende projecten niet aan de financieringsvoorwaarden voldeden.

4. BEGROTINGSDOELSTELLINGEN EN –TRAJECTEN VOOR BELGIË EN VOOR HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST VOOR 2014

Overeenkomstig het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013³⁹ heeft de sectie Financieringsbehoeften van de overheid van de Hoge Raad voor Financiën in maart 2014 aanbevelingen geformuleerd over de begrotingsdoelstelling van de overheid in haar geheel en over de spreiding ervan over de verschillende overheidsniveaus, in de context van de bijwerking van het stabiliteitsprogramma.

Het samenwerkingsakkoord voorziet in een spreiding in nominale en structurele termen van de doelstellingen van de verschillende overheidsniveaus door een beslissing van het overlegcomité, gebaseerd op het advies van de Hoge Raad van Financiën.

Het stabiliteitsprogramma 2014-2017 van België werd op 30 april 2014 door de ministerraad van de federale regering goedgekeurd op basis van de beslissing van het overlegcomité van 30 april 2014.

Om de doelstelling van een structureel tekort van maximum -1,4% van het BBP voor 2014 in acht te nemen, dat voor België in zijn geheel overeenstemt met een nominaal tekort van -2,15% van het BBP, heeft het stabiliteitsprogramma het maximumtekort voor entiteit I (federale Staat en sociale zekerheid) vastgelegd op -2,25% en het overschot dat moet worden gerealiseerd door entiteit II op 0,1% van het BBP.

Het stabiliteitsprogramma preciseert nochtans dat het traject voor de periode 2014-2017, rekening houdend met de verkiezingen van 25 mei 2014, louter indicatief is, zowel wat de globale begrotingsdoelstelling betreft als de spreiding over de verschillende overheidsniveaus, waarover de nieuwe regeringen opnieuw overleg zullen moeten plegen.

Die regeringen zullen de vereiste maatregelen moeten nemen om de vastgelegde doelstellingen te halen en zullen die in detail moeten uitwerken in het kader van hun budgettaire meerjarenprogrammatische.

Bij ontstentenis van overleg tussen de regeringen van de verschillende overheidsniveaus heeft de gewestregering beslist de begrotingsdoelstelling voor 2014 in ESR-termen vast te leggen op een overschot van 6,0 miljoen euro.

4.1. Vorderingsaldo

4.1.1. Begrotingssaldi

De ontwerpen van aanpassing van de begrotingen 2014 leiden tot het volgende bruto- en nettobegrotingssaldo voor de verrichtingen van de diensten van de Brusselse Hoofdstedelijke regering.

³⁹ Samenwerkingsakkoord tussen de federale overheid, de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschapscommissies betreffende de uitvoering van artikel 3, § 1, van het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie.

Tabel 4 – Begrotingssaldi

Begrotingssaldi 2014	Initiële begroting	Ontwerp van aanpassing	Ontwerp van aangepaste begroting
Ontvangsten	3.444.689	142.747	3.587.436
Uitgaven	3.965.800	34.369	4.000.169
Brutobegrotingssaldo (1)	-521.111	108.378	-412.733
Opbrengsten van leningen* (2)	100.000	0	100.000
Aflossingen van de gewestsschuld (3)	211.800	0	211.800
Nettobegrotingssaldo (4) = (1) - (2) + (3)	-409.311	108.378	-300.933

* Opbrengsten van leningen en afschrijvingen van het Fonds voor het beheer van de schuld niet meegerekend (133,5 miljoen euro)

Doordat de bedragen van de geraamde leningen en aflossingen niet schommelen, verbeteren de bruto- en nettobegrotingssaldo beide met 108,4 miljoen euro en belopen ze respectievelijk -412,7 miljoen euro en -300,9 miljoen euro. Die vermindering van het tekort *ex ante* kan worden verklaard door de grotere toename van de ontvangstenramingen (+142,7 miljoen euro) dan van de uitgavenmachtigingen (+34,4 miljoen euro) in termen van vereffeningen.

Het Rekenhof stelt vast dat het bedrag van de aflossingen hoger ligt dan dat van de leningopbrengsten, wat impliceert dat niet voor alle terugbetalingen van voordien aangegane leningen een nieuwe lening wordt afgesloten, wat leidt tot een vermindering van de geconsolideerde schuld, aangezien die terugbetalingen worden gefinancierd door de kredietlijn op korte termijn (cf. tweede deel, punt 5).

4.1.2. Overgang van het begrotingssaldo naar het vorderingensaldo

Overeenkomstig de ESR-methodologie moeten op het begrotingssaldo van de voorliggende ontwerpen verschillende correcties worden toegepast om te komen tot het vorderingensaldo van de entiteit.

De elementen van die berekening komen voor in het beschikkend deel van de ontwerpordonnantie houdende de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2014.

Tabel 5 – Vorderingensaldo

Berekening van het aangepaste vorderingensaldo 2014	Ontwerp van aangepaste begroting (2)	Initiële begroting (1)	Vershil (2)-(1)
Ontvangsten van de GOB	3.587.436	3.444.689	142.747
Uitgaven van de GOB (vereffeningsoptiek)	4.000.169	3.965.800	34.369
Brutobegrotingssaldo van de GOB (a)	-412.733	-521.111	108.378
			0
Ontvangsten van de geconsolideerde instellingen	3.036.269	2.722.849	313.420
Uitgaven van de geconsolideerde instellingen (vereffeningskredieten)	3.008.958	2.651.744	357.214
Brutobegrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen (b)	27.311	71.105	-43.794
			0
Brutobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (c)=(a)+(b)	-385.422	-450.006	64.584
			0
Nettoaflossingen van de schuld van de GOB	111.800	111.800	0
Nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen	-22.375	11.001	-33.376
Nettoaflossingen van de consolidatieperimeter (= saldo codes 9) (d)	89.425	122.801	-33.376
			0
Nettobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (e)=(c)+(d)	-295.997	-327.205	31.208
			0
Saldo van de KVD van de GOB	201.565	201.772	-207
Saldo van de KVD van de geconsolideerde instellingen	24.432	11.433	12.999
Saldo van de KVD van de consolidatieperimeter (= saldo codes 8) (f)	225.997	213.205	12.792
			0
ESR-vorderingensaldo (g)=(e)+(f)	-70.000	-114.000	44.000
			0
Begrotingsverrichtingen GOB	76.000	120.000	-44.000
Begrotingsverrichtingen van de geconsolideerde instellingen	0	0	0
Begrotingsverrichtingen van de consolidatieperimeter (h)	76.000	120.000	-44.000
			0
ESR-vorderingensaldo na begrotingsverrichtingen (i)=(g)+(h)	6.000	6.000	0
			0
<i>Voorstel van begrotingsdoelstelling van het Overlegcomité</i>	-	-	-
<i>Voorstel van begrotingsdoelstelling van de Brusselse regering</i>	<i>6.000</i>	<i>6.000</i>	-

Uit deze tabel blijkt dat het vorderingensaldo van het ontwerp van aangepaste begroting voor het jaar 2014 6,0 miljoen euro bedraagt, een identiek bedrag als dat van de initiële begroting. Het blijft bijgevolg in overeenstemming met de doelstelling van de gewestregering.

Het Rekenhof merkt op dat het positief verschil (+44 miljoen euro) tussen het aangepaste en initiële ESR-vorderingensaldo (vóór de correctie wegens begrotingsverrichtingen) het resultaat is van een verbetering met 108,2 miljoen euro van het vorderingensaldo van de diensten van de regering en van een verslechtering met 64,2 miljoen euro van het vorderingensaldo van de geconsolideerde instellingen. Die vloeit voornamelijk voort uit enerzijds de negatieve impact ten belope van 39,6 miljoen euro van de integratie in de

consolidatieperimeter van de Haven van Brussel⁴⁰ en van de BGHM⁴¹, en anderzijds van de verslechtering van het saldo van Actiris, dat van 25,0 naar minder dan 0,1 miljoen euro gaat wegens een overeenstemmende stijging van zijn uitgaven.

Het Rekenhof heeft de gegevens van deze tabel geverifieerd binnen de grenzen van de informatie waarover het beschikt. De verificatie geeft aanleiding tot de volgende commentaren en opmerkingen.

- **Begrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen**

De aangepaste begrotingen van de autonome bestuursinstellingen (ABI) van eerste categorie geven een globaal overschot van 1,3 miljoen euro, wat een stijging met 0,4 miljoen euro is. Die van de tweede categorie geven een globaal begrotingsoverschot van 26,0 miljoen euro, wat een daling met 44,2 miljoen euro is, als gevolg van de integratie in de consolidatieperimeter van de begrotingsverrichtingen van de Haven van Brussel en van de BGHM, die beide uitkomen op een negatief resultaat van respectievelijk 11,3 en 7,9 miljoen euro.

- **Netto-aflossingen van de schuld van de diensten van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de geconsolideerde instellingen**

Aangezien de ramingen van de aangepaste begroting voor de aflossing van de schuld van het gewest (211,8 miljoen euro) en van de leningopbrengsten (100,0 miljoen euro) niet zijn gewijzigd, blijft het bedrag van de netto-aflossingen (aflossingen min leningen), zoals dat uit de begrotingen van de GOB blijkt, gehandhaafd op 111,8 miljoen euro.

De netto-aflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen dalen met 33,4 miljoen euro, voornamelijk wegens de weerslag van de integratie van de BGHM, waarvan het saldo van de codes 9 -29,1 miljoen euro belooft.

- **Kredietverleningen en deelnemingen (KVD)**

De voorliggende aanpassing verhoogt het nettosaldo van de kredietverleningen en de deelnemingen (uitgaven min ontvangsten) van de hele perimeter van de gewestelijke entiteit met 12,8 miljoen euro. Terwijl de financiële verrichtingen code 8 van de GOB nagenoeg niet veranderen (-0,2 miljoen euro)⁴², stijgen die van de geconsolideerde instellingen globaal met 13,0 miljoen euro, voornamelijk wegens de integratie van de BGHM (+8,4 miljoen euro) en de aanwas van het nettosaldo van de KVD van het BGHGT (3,8 miljoen euro).

- **Begrotingsverrichtingen**

De regering heeft de correcties onder de titel « begrotingsverrichtingen » in het vorderingensaldo van de gewestelijke entiteit van 120 naar 76 miljoen euro teruggebracht om een totaal overschot van 6,0 miljoen euro te handhaven.

⁴⁰ Ten belope van -11 miljoen euro.

⁴¹ Ten belope van -28,6 miljoen euro.

⁴² Het Rekenhof merkt op dat de economische codes van sommige basisallocaties bestemd voor de kredietverlening aan de BGHM binnen programma 005 van opdracht 25 niet meer actueel zijn, aangezien die maatschappij voortaan deel uitmaakt van de « sector van de overheid ».

Voor het eerst sedert de aanpassing 2011 heeft de regering het bedrag van de correctie inzake de onderbenutting van de kredieten verminderd en teruggebracht van 90 naar 46 miljoen euro.

Het bedrag van 30 miljoen euro voor de neutralisatie van de op basisallocatie 10.005.27.01.43.21 *Dotatie aan de gemeenten met het oog op de verbetering van hun budgettaire toestand* ingeschreven uitgaven wordt eveneens gehandhaafd.

Tweede deel – Ontwerpordonnanties houdende de begrotingen voor het begrotingsjaar 2015

1. ONTWERP VAN MIDDELENBEGROTING

1.1. Algemeen overzicht

Tabel 6 – Raming van de ontvangsten GOB

Middelenbegroting	Initiële begroting 2014	Ontwerp aanpassingsblad 2014	Ontwerp initiële begroting 2015	Vershil ontwerp aanpassing 2014 en initieel 2015	Vershil in %
		(1)	(2)	(2) - (1)	
Bijzondere financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (Pr. 060)	1.270.258	1.285.119	1.951.099	665.980	51,8%
Gewestelijke belastingen (Pr. 010)	1.245.984	1.385.531	1.344.708	-40.823	-2,9%
Agglomeratiebevoegdheden (Pr. 080)	161.314	161.314	172.599	11.285	7,0%
Gewestbelastingen (Pr. 020)	119.289	115.053	138.377	23.324	20,3%
Uitrusting en verplaatsingen (Pr. 260)	107.134	108.225	138.205	29.980	27,7%
Dode handen (Pr. 070)	85.525	88.856	89.368	512	0,6%
Diverse ontvangsten (Pr. 110)	55.057	55.556	55.061	-495	-0,9%
Energie (Pr. 240)	27.060	27.060	27.889	829	3,1%
Hulp aan ondernemingen (Pr. 200)	11.144	9.500	15.270	5.770	60,7%
Storting van Brusselse instellingen (Pr. 100)	7.093	7.093	13.493	6.400	90,2%
Ontvangsten in verband met verkeersveiligheid (Pr. 261)	0	0	13.066	13.066	-
Bescherming van het leefmilieu (Pr. 330)	6.314	6.314	6.264	-50	-0,8%
Voormalige provinciebelastingen (Pr. 030)	4.977	4.977	4.986	9	0,2%
Sociale huisvesting (Pr. 310)	4.052	3.148	4.042	894	28,4%
Groene ruimten, bossen en natuurgebieden (Pr. 340)	3.272	3.272	3.272	0	0,0%
Gewestelijk vastgoedbeheer (Pr. 170)	12.582	2.582	2.820	238	9,2%
Ontvangsten verbonden aan het Fonds afvalstoffen (Pr. 331)	2.750	2.750	2.800	50	1,8%
Openbaar ambt (Pr. 150)	2.646	2.646	1.739	-907	-34,3%
Stedenbouw en grondbeheer (Pr. 280)	665	1.703	751	-952	-55,9%
Tewerkstelling (Pr. 250)	40.547	40.547	0	-40.547	-100,0%
Andere ontvangsten	3.500	2.664	4.072	1.408	52,9%
Totaal zonder leningopbrengsten en ontvangsten in het kader van de schuldbeheersverrichtingen	3.171.163	3.313.910	3.989.881	675.971	20,4%
Leningopbrengst BA 01.090.06.01.9610 (Schuldbeheersverrichtingen)	133.526	133.526	133.526	0	0,0%
Renteontvangst BA 01.090.06.02.2610 (Schuldbeheersverrichtingen)	40.000	40.000	40.000	0	0,0%
Leningopbrengst BA 01.090.03.05.9610 (leningen > 1 jaar)	100.000	100.000	55.000	-45.000	-45,0%
Algemeen totaal ontvangsten	3.444.689	3.587.436	4.218.407	630.971	17,6%

Het ontwerp van initiële middelenbegroting 2015 raamt de totale ontvangsten, exclusief leningopbrengsten en de ontvangsten in het kader van de schuldbeheersverrichtingen

(fonds beheer van de gewestschuld)⁴³, op 3.989,9 miljoen euro. Zoals blijkt uit tabel 1, komt dat neer op een stijging met 676,0 miljoen euro (+20,4%) in vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014. Die stijging is vooral een gevolg van de budgettaire impact van de zesde staats hervorming, die onder meer voorziet in een aantal nieuwe of verhoogde dotaties.

De belangrijkste wijzigingen doen zich dan ook voor binnen programma 060 *Bijzondere financieringswet, toegekende gedeelte van de personenbelasting*, waar de ramingen stijgen tot 1.951,1 miljoen euro (+666,0 miljoen euro, zie punt 1.2).

Andere belangrijke stijgingen betreffen:

- Programma 260 *Uitrustingen en verplaatsingen*: de federale mobiliteitsdotatie wordt opgetrokken met 30 miljoen euro tot 135 miljoen euro.
- Programma 020 *Gewestbelastingen*. De stijging met 23,3 miljoen euro vloeit onder meer voort uit de hogere raming (+12,6 miljoen euro) van de belasting ten laste van eigenaars van bebouwde eigendommen. Die wordt verklaard door het uitstel van een deel van de inkoheringen voor 2014 en het doorschuiven ervan naar 2015 (zie punt 1.1 in het deel over de aanpassing 2014). Verder rekent de regering op 10,0 miljoen euro ontvangsten uit een nieuwe gewestbelasting op GSM-antennes ten laste van de telefonieoperatoren. De regering stelt hierbij een bedrag van 8.000 euro belasting per site voorop. Op basis van de verleende milieuvergunningen gaat ze uit 1.400 sites.
- Programma 261 *Ontvangsten i.v.m. de verkeersveiligheid*, een nieuw programma voor de middelen die samenhangen met de overheveling van een aantal bevoegdheden op het vlak van verkeer. De 13,1 miljoen euro middelen waarin het ontwerp voorziet, zijn toegewezen aan het nieuwe begrotingsfonds *Verkeersveiligheidsfonds* (BFB 23), waarop in 2015 11,2 miljoen uitgaven zijn ingeschreven.
- Programma 080 *Agglomeratiebevoegdheden*, waar de geraamde overdracht van deze entiteit met 11,3 miljoen euro stijgt tot 172,6 miljoen euro.
- Programma 100 *Stortingen van Brusselse instellingen*: 10,0 miljoen euro uit de verkoop van groenestroomcertificaten van de verbrandingsoven van Brussel-Net wordt ingeschreven. Het Rekenhof heeft over die raming en context geen relevante info ontvangen.
- Programma 200 *Hulp aan ondernemingen*, waar de raming van de ontvangsten van de Europese Unie voor de structuurfondsen (programma 2007-2013) met 6,0 miljoen euro stijgen tot 14 miljoen euro. Het Rekenhof merkt op dat de met de EU overeengekomen programmering voor 2015 uitgaat van een maximumtussenkomst van de EU van 10,0 miljoen euro.

De belangrijkste daling heeft betrekking op programma 010 *Gewestelijke belastingen* (-40,8 miljoen euro, zie punt 1.3). De daling van programma 250 *Tewerkstelling* (-40,5 miljoen euro) is te verklaren doordat de vroegere trekkingsrechten, een bijdrage voor de tewerkstelling van werklozen in wedertewerkstellingsprogramma's, worden opgenomen in een nieuwe dotatie in programma 060 (zie punt 1.2.2).

⁴³ Inclusief die opbrengsten bedraagt de totale ontvangstenraming 4.218,4 miljoen euro. In vergelijking met het ontwerp van aanpassingsblad 2014 dalen de geraamde opbrengsten van leningen op meer dan 1 jaar met 45,0 miljoen euro tot 55,0 miljoen euro.

1.2. Bijzondere financieringswet, toegekend gedeelte van de personenbelasting (programma 060)

De 1.951,1 miljoen euro geraamde ontvangsten van programma 060 maken bijna de helft (48,9%) van de totale ontvangsten uit (d.i. exclusief de leningopbrengsten). Door de zesde staatshervorming wijzigt uiteraard de structuur van het programma.

Het ontwerp neemt de ramingen over die het monitoringcomité in september ter beschikking heeft gesteld. Het voor 2015 voorziene bedrag is als volgt samengesteld:

- 833,3 miljoen euro gewestelijke personenbelasting (PB of opcentiemen). In het kader van meer fiscale autonomie werd de vroegere PB-dotatie vervangen door een systeem van uitgebreide regionale opcentiemen op de personenbelasting.

Het gewest kan die opcentiemen heffen op de zogeheten « gereduceerde belasting staat », die wordt bekomen door op de personenbelasting de zogeheten autonomiefactor toe te passen. Die autonomiefactor werd zodanig bepaald dat de ontvangst uit de gewestelijke personenbelasting gelijk is aan het totaal van de netto-PB-dotatie zoals berekend voor de zesde staatshervorming en van een bedrag dat overeenstemt met 40% van de aan de gewesten overgehevelde bevoegdheden inzake fiscale uitgaven, zoals de woonbonus of de belastingverminderingen voor energiebesparende maatregelen. Voor 2015 werd deze « autonomiefactor » berekend en wettelijk vastgelegd op 25,99%. Dat stemt overeen met tarief aan gewestelijke opcentiemen van 35,11%. Het gewest kan dat tarief wijzigen.

- 535,5 miljoen euro voorafname op de federale PB. Het grootste deel daarvan betreft middelen die ter beschikking worden gesteld voor de financiering van de overgehevelde bevoegdheden op het vlak van het tewerkstellingsbeleid⁴⁴ en op het vlak van de fiscale uitgaven (de 60% die niet in de opcentiemen zijn vervat). Die middelen worden tussen de gewesten verdeeld op basis van hun aandeel in de federaal gebleven PB.

De voorafname op de federale PB bevat ook de middelen voor de financiering van de overige overgehevelde bevoegdheden (participatiefonds, grootstedenbeleid, overdracht personeel, een aantal bij de vorige staatshervorming overgehevelde bevoegdheden, ...). Die middelen worden verdeeld volgens een vaste sleutel, die voor het gewest werd vastgesteld op 8,30%.

De in de voorafname op de federale PB voorziene middelen worden jaarlijks geïndexeerd en aangepast aan een deel van de BBP-groei. Die gedeeltelijke aanpassing aan de economische groei kadert in de bijdrage van de gewesten aan de kost van de vergrijzing.

Het vooropgestelde bedrag houdt rekening met de bijdrage van het gewest in de sanering van de overheidsfinanciën (-129,6 miljoen euro), een responsabiliseringsbijdrage voor de pensioenen van zijn ambtenaren (-0,8 miljoen euro) en het zogenaamde egalisatiebedrag van het overgangsmechanisme dat de inwerkingtreding van de herziene bijzondere financieringswet budgettair neutraal moet laten verlopen (+93,2 miljoen euro).

- 322,6 miljoen euro nationaal solidariteitsbedrag. Die bijdrage, die voortaan op een aparte BA wordt geboekt, is berekend volgens het nieuwe mechanisme dat de zesde staatshervorming daarvoor heeft ingevoerd. Het gewest krijgt de bijdrage omdat zijn aandeel in de totale bevolking groter is dan zijn aandeel in de federaal gehouden PB-

⁴⁴ Zoals reeds vermeld, werd de vroegere dotatie voor de trekkingsrechten daarin opgenomen.

opbrengst. 80% van dat verschil wordt vermenigvuldigd met een nieuw samengesteld basisbedrag⁴⁵, dat jaarlijks wordt geïndexeerd en aangepast aan de BBP-groei.

- 36,8 miljoen euro door het gewest te verdelen middelen over de Brusselse gemeenten met een Nederlandstalige schepen of OCMW-voorzitter (artikel 46bis BWBI). De berekening van die dotatie is bij de zesde staats hervorming niet gewijzigd.
- 48,0 miljoen euro compensatie voor de pendelaars (+16,0 miljoen euro in vergelijking met 2014)⁴⁶.
- 175,0 miljoen euro compensatie voor de internationale ambtenaren (+58,0 miljoen euro in vergelijking met 2014).

Voor 2015 raamt de economische begroting van het Federaal Planbureau van 11 september 2014 de inflatie voorlopig op 1,30% en de BBP-groei op 1,50%.

1.3. Gewestelijke belastingen (programma 010)

De gewestelijke belastingen worden geïnd door de federale overheid en vervolgens doorgestort aan het gewest. Voor 2015 worden ze geraamd op 1.344,7 miljoen euro, of 33,7% van de totale ontvangsten (exclusief leningsopbrengsten).

De onderstaande tabel vergelijkt de geraamde ontvangsten 2015 met het ontwerp van het aanpassingsblad 2014, met de initiële begroting 2014 en met de realisaties 2013.

Tabel 7 – Raming van de gewestelijke belastingen

	Realisaties 2013	Initiële begroting 2014	Ontwerp aanpassing 2014	Ontwerp initiële begroting 2015	Vershil t.o.v. realisaties 2013	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2014	Vershil t.o.v. ontwerp aanpassing 2014 in %
	(1)	(2)	(3)	(4)	(4) - (1)	(4) - (3)	
Registratierechten op de verkopen van onroerende goederen	490.815	503.998	519.328	554.599	63.784	35.271	6,8%
Registratierechten op de vestiging van een hypotheek op een onroerend goed	26.856	27.514	24.866	27.351	495	2.485	10,0%
Registratierechten op de verdelingen van onroerende goederen	6.214	6.515	5.564	8.322	2.108	2.758	49,6%
Schenkingsrechten	68.471	66.027	85.118	84.713	16.242	-405	-0,5%
Successierechten	509.309	399.297	513.683	424.662	-84.647	-89.021	-17,3%
Onroerende voorheffing	21.273	21.823	21.677	22.390	1.117	713	3,3%
Verkeersbelasting op de autovoertuigen	131.957	139.352	135.624	138.852	6.895	3.228	2,4%
Belasting op de inverkeerstelling	40.518	43.485	42.251	43.857	3.339	1.606	3,8%
Eurovignet	4.663	5.708	5.095	5.406	743	311	6,1%
Belasting op de spelen en weddenschappen	22.786	22.225	22.225	24.240	1.454	2.015	9,1%
Belasting op de automatische ontspanningstoestellen	9.937	10.040	10.040	10.316	379	276	2,7%
Openingsbelasting op de slijterijen van gegiste dranken	46	0	60	0	-46	-60	-100,0%
Totaal	1.332.845	1.245.984	1.385.531	1.344.708	11.863	-40.823	-2,9%

⁴⁵ Dat basisbedrag is de som van de middelen uit de nieuw toegekende fiscale autonomie, het deel van de totale gewestelijke voorafname op de federale PB met betrekking tot tewerkstelling en fiscale uitgaven, en de helft van de PB-dotatie van de gemeenschappen.

⁴⁶ Die compensatie, gebaseerd op de netto-pendelbewegingen van en naar het gewest, wordt gedragen door het Vlaams en Waals Gewest volgens hun aandeel in die pendelbewegingen.

In vergelijking met het ontwerp van aanpassingsblad 2014 wordt uitgegaan van een daling van de ontvangsten uit de gewestelijke belastingen met 40,8 miljoen euro (-2,9%). In vergelijking met de realisaties in 2013 stijgen de ontvangsten met 0,9%.

De bedragen in het ontwerp stemmen overeen met de ramingen van de FOD Financiën, met uitzondering van de registratierechten op de verkopen van onroerende goederen. In vergelijking met de federale raming voor die belasting (die minder dan 0,1% boven de federale raming voor 2014 ligt) werd 35,0 miljoen euro meer ingeschreven. De regering rekent onder meer op extra middelen door maatregelen die belastingontwijking op registratierechten moeten tegengaan⁴⁷.

⁴⁷ Het betreft erfpachtconstructies waardoor de verkoopprijs van een goed wordt verlaagd en de te betalen registratierechten dus verminderen (er zijn registratierechten verschuldigd op erfpachten, maar die federale rechten zijn lager)

2. ONTWERP VAN ALGEMENE UITGAVENBEGROTING

2.1. Algemeen overzicht van de uitgavenkredieten

De onderstaande tabel vermeldt de uitgavenmachtigingen die in de ontwerpbegroting 2015 zijn ingeschreven en vergelijkt ze met de machtigingen van het begrotingsjaar 2014.

Tabel 8 – Uitgavenkredieten van de ontwerpbegroting 2015

Algemene uitgavenbegroting		Ontwerp van initiële begroting 2015	Ontwerp van aangepaste begroting 2014	Initiële begroting 2014	Vershil init/aanp	%	Vershil init/init	%
Beleidskredieten (vastleggingen)	Vastleggingskredieten	4.937.391	4.383.327	4.312.476	554.064	12,6%	624.915	14,5%
	Variabele kredieten	232.374	221.379	221.079	10.995	5,0%	11.295	5,1%
	Totaal	5.169.765	4.604.706	4.533.555	565.059	12,3%	636.210	14,0%
Betaalkredieten (vereffeningen)	Vereffeningkredieten	4.493.575	3.768.060	3.734.404	725.515	19,3%	759.171	20,3%
	Variabele kredieten	241.295	232.109	231.396	9.186	4,0%	9.899	4,3%
	Totaal	4.734.870	4.000.169	3.965.800	734.701	18,4%	769.070	19,4%

Het ontwerp van algemene uitgavenbegroting voor het jaar 2015 verhoogt de beleidskredieten (kredieten met het oog op de vastleggingen) met 565,1 miljoen euro (d.i. +12,3% in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 en +14,0% in vergelijking met de initiële begroting 2014). De betaalkredieten (kredieten voor de vereffeningen) stijgen van hun kant met 734,7 miljoen euro (+18,4%) ten opzichte van de aangepaste begroting 2014 (19,4% ten opzichte van de initiële begroting).

Het verschil tussen de ramingen van de beleidskredieten en die van de betaalkredieten gaat in 2015 bijgevolg leiden tot een potentiële stijging van het uitstaande bedrag van de vastleggingen met 434,9 miljoen euro, wat lager is dan datzelfde verschil dat voor 2014 werd vastgesteld (604,2 miljoen euro in de aangepaste begroting).

Volgens de door het bestuur Financiën en Begroting meegedeelde gegevens beliep het uitstaande bedrag van de vastleggingen 2.264,5 miljoen euro op 30 september 2014. Op dezelfde datum van het jaar voordien beliep het 2.380,7 miljoen euro.

Het grootste deel van de bijkomende kredieten ingeschreven in de begroting 2015 heeft betrekking op de nieuwe uitgaven waarmee het gewest belast is ingevolge de overdracht van bevoegdheden als gevolg van de zesde staatshervorming.

Het Rekenhof heeft een tabel opgesteld waarin per programma de specifieke kredieten die daarvoor zijn ingeschreven of die het als zodanig onderkent, worden uitgesplitst.

Tabel 9 – Kredieten verbonden met de overdracht van bevoegdheden « zesde staatshervorming »⁴⁸

Opdracht	Programma	Benaming	VKr*	Verefkr*
4	002	Algemene uitgaven om de realisatie van de opdrachten van het Ministerie te verzekeren	6.100	6.100
10	010	Regionale tussenkomst in het kader van rampen	140	70
	011	Beleid van maatschappelijke integratie	31.000	31.000
Totaal 10			31.140	31.070
12	003	Steun aan de agrovoedingssector, de tuinbouwsector en aan aanverwante sectoren	145	145
	011	Ondersteuning van de door de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB) ontplooidde activiteiten	1.038	1.038
Totaal 12			1.183	1.183
15	010	Subrogatie van de rechten en plichten van het Fonds ter Reductie van de Globale Energiekost (FRGE) bij het Brussels Hoofdstedelijk	54	54
	001	Ondersteuning van het algemeen beleid	185	185
	003	Financiering van de projecten van het Ministerie in verband met de sociale economie	20.085	20.085
16	004	Ondersteuning van het partnershipbeleid via Actiris in verband met de socio-professionele inschakeling en het actief zoeken naar werk	251.870	251.870
	005	Algemene financiering van Actiris	8.774	8.774
	009	Dienstencheques	206.745	206.745
	010	Beroepservaringsfonds	218	218
	011	Betaald educatief verlof	18.749	18.749
	012	Werkhervattingstoelage	1.181	1.181
Totaal 16			507.807	507.807
17	007	Beheer, ontwikkeling en promotie van de bevoegdheden inzake verkeer en verkeersveiligheid die in het kader van de zesde staatshervorming aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden overgedragen	9.177	9.177
19	002	Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het wegvervoer, evenals het aanbrengen van kunstwerken	2.000	2.000
21	003	Beleid van partnership met de Haven van Brussel	30	30
25	001	Ondersteuning van het algemeen beleid	100	100
27	006	Beleid inzake wijkrevitalisering	10.600	5.500
29	007	Toerisme	11.000	6.500
TOTAAL			579.191	569.521

* Inclusief de variabele kredieten

De kredieten « zesde staatshervorming » buiten beschouwing gelaten, vermindert het ontwerp van initiële begroting 2015 de beleidskredieten met 14,1 miljoen euro en verhoogt

⁴⁸ Buiten de patrimoniale uitgaven die samenhangen met de specifieke toepassingen van het bestuur BGF (programma 001 van opdracht 06 waar een onbepaald gedeelte van de 9,0 miljoen euro vastleggingskredieten en van de 7,6 miljoen euro vereffeningskredieten is uitgetrokken voor de tenuitvoerlegging van de zesde staatshervorming), en buiten de kredieten betreffende de bezoldigingen van opdracht 06.

het de betaalkredieten met 165,2 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014, en verhoogt het de beleidskredieten met 57,0 miljoen euro en de betaalkredieten met 199,5 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014.

2.2. Analyse van de voornaamste wijzigingen

De onderstaande commentaar heeft (behoudens uitzonderingen) betrekking op de gesplitste vastleggings- en vereffeningskredieten, die ongeveer 95% van de totale beleids- en betaalkredieten vertegenwoordigen. Er zal hoofdzakelijk worden vergeleken met de aangepaste begroting van 2014. De middelen die werden toegewezen aan de opdrachten waarvan de programma's voornamelijk dotaties aan de autonome instellingen bevatten, zullen verderop worden onderzocht in het punt dat over die instellingen handelt.

2.2.1. Opdracht 03 *Gemeenschappelijke initiatieven van de Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest*

De vastleggingskredieten van deze opdracht dalen globaal met 139,8 miljoen euro, wat hoofdzakelijk te verklaren valt door programma 002 *Specifieke initiatieven*, waar enerzijds het krediet van 167,5 miljoen euro bestemd voor de deelneming in het kapitaal van de vennootschap Neo niet werd verlengd, en waar anderzijds een provisioneel krediet van 25,5 miljoen euro⁴⁹ werd ingeschreven om het saldo van Entiteit II globaal te verbeteren en meer in het bijzonder het geraamde tekort van de Brusselse gemeenten te compenseren. Ter herinnering: bij de aanpassing 2013 werd een vergelijkbaar krediet (49,4 miljoen euro) ingeschreven als gevolg van een beslissing van het Overlegcomité, maar dat krediet werd uiteindelijk niet aangewend.

De kredieten van programma 003 *New Deal* stijgen met 3,0 miljoen euro, zowel bij de vastleggingen als bij de vereffeningen, zodat bijkomende middelen (+1,5 miljoen euro) kunnen worden toegekend aan Actiris⁵⁰ ter ondersteuning van de omkadering van nieuwe plaatsen in structuren voor kinderopvang, in uitvoering van het Plan Cigogne. De andere 1,5 miljoen euro werd heringeschreven in de vorm van een krediet voor de uitgaven voor de uitvoering van de Strategie 2025⁵¹.

Het Rekenhof stipt aan dat in datzelfde programma een vastleggingskrediet van 5,0 miljoen euro werd heringeschreven voor de constructie van het gebouw dat plaats moet bieden aan de competentiepool voor de industrieberoepen, terwijl dat krediet niet werd geschrapt bij de aanpassing 2014.

2.2.2. Opdracht 04 *Beheer van de human resources en de materiële middelen van het Ministerie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, evenals de administratieve vereenvoudiging op gewestvlak*

De stijging van de kredieten voor deze opdracht (+15,8 miljoen euro bij de vastleggingen en +15,6 miljoen euro bij de vereffeningen) situeert zich voornamelijk in programma 002 *Algemene uitgaven* om de realisatie van de opdrachten van het Ministerie te verzekeren. Ze is als volgt uitgesplitst.

⁴⁹ Een vereffeningskrediet voor hetzelfde bedrag is eveneens opgenomen.

⁵⁰ BA 03.003.15.01.1440.

⁵¹ Na schrapping van een krediet van 1,4 miljoen euro bij de aanpassing.

- De kredieten voor de bezoldigingen van het personeel⁵² stijgen met 8,9 miljoen euro (d.i. +9,8%). Die stijging omvat een voorziening - die door de administratie op meer dan 6,0 miljoen euro was geraamd - voor de aanwerving van personeel en voor de integratie van nieuwe bevoegdheden in het kader van de zesde staatshervorming. Ze omvat ook een voorziening van meer dan 1 miljoen euro voor de indexering van de lonen⁵³.
- Op de nieuwe basisallocatie 04.002.31.01.3431 *Inkomensoverdrachten aan gezinnen betreffende de loopbaanonderbreking* werd een krediet van 6,1 miljoen euro ingeschreven. In de begrotingstabel wordt er geen verantwoording voor gegeven, maar het nieuwe krediet houdt verband met de overdracht van de bevoegdheid « Arbeidsmarkt » in het kader van de zesde staatshervorming.
- Op de nieuwe basisallocatie 04.002.99.03.0100 *Provisioneel krediet met het oog op sectorale akkoorden* werd een krediet van 1 miljoen euro ingeschreven om de sociale dialoog te versterken door een nieuw sectoraal akkoord te sluiten.

2.2.3. Opdracht 06 *Financieel en budgettair beheer en controle*

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht stijgen respectievelijk met 61,6 miljoen euro (+16,7%) en met 53,7 miljoen euro (+14,3%). De stijging situeert zich vooral in programma 001 *Ondersteuning van het algemeen beleid*, om de volgende redenen:

- Er is een provisioneel krediet van 51,8 miljoen euro ingeschreven voor diverse uitgaven⁵⁴. Er wordt nergens verantwoord welke uitgaven ermee zullen worden gefinancierd, wat indruist tegen het principe van de begrotingsspecialiteit. In de begroting 2014 werd het vergelijkbare initiële krediet (6,0 miljoen euro) nagenoeg integraal overgeheveld naar programma's van andere opdrachten.
- Er is een vastleggingskrediet van 9,0 miljoen euro ingeschreven (dat niet terug te vinden is in de aangepaste begroting 2014) en het bijbehorende vereffeningskrediet voor vermogensuitgaven verbonden met de specifieke toepassingen van het bestuur BGF stijgt (+1,6 miljoen). Die bijkomende kredieten kaderen in het Apollo-programma, dat initieel de volledige overname beoogde van het beheer van de gewestelijke belastingen als gevolg van de vorige hervorming, maar die initiële doelstelling is nu verruimd en beoogt ook de inaanmerkingneming van de zesde staatshervorming, de tenuitvoerlegging van de fiscale hervorming en de uitbouw van een vermogensdatabase. In het vastleggingskrediet zijn middelen opgenomen voor de implementatie van de IT-oplossing voor de overname van de onroerende voorheffing en voor nieuwe projecten die omstandig worden omschreven in de algemene toelichting. Het krediet omvat ook een investeringsbudget voor uitzonderlijke vermogensgoederen, een werkingsbudget dat uitsluitend bestemd is voor de financiering van externe studies, en een provisie voor onverwachte uitgaven.

Dat de kredieten van programma 002 *Uitvoering van het beleid inzake overheidsschuld* met 1,2 miljoen euro dalen, is in essentie toe te schrijven aan het feit dat de intrestlasten van de schuld opnieuw omlaag zijn gegaan (-6,4 miljoen euro), wat dan weer verband houdt met het feit dat het begrotingstraject in evenwicht wordt gehouden en met de geleidelijke

⁵² BA 04.002.07.01.11.00.

⁵³ Aanpassing van de bezoldigingen met 2% vanaf april 2015, wat enkel zal gebeuren als de federale regering zou beslissen af te zien van de geplande indexsprong.

⁵⁴ BA 06.001.99.01.0100.

herfinanciering van het gewest, die deel wordt gecompenseerd door een stijging van de afschrijvingskosten (+5,2 miljoen euro).

2.2.4. Opdracht 10 Ondersteuning en begeleiding van de plaatselijk besturen

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 stijgen de vastleggings- en vereffeningskredieten respectievelijk met 117,5 miljoen euro en 35,2 miljoen euro (+129,1 miljoen euro en +42,8 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014).

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 zijn de voornaamste evoluties als volgt:

- Het nieuwe programma 011 *Beleid van maatschappelijke integratie* voorziet in 31,0 miljoen subsidies aan OCMW's. Daarvan is 19,0 miljoen bestemd voor de arbeidsmarktbegeleiding van leefloners om ze opnieuw te integreren in de arbeidsmarkt⁵⁵. De overige 12,0 miljoen zijn bestemd voor de steun die de OCMW's verlenen in toepassing van de wet van 2 april 1962⁵⁶. Die bevoegdheden werden overgedragen bij de zesde staatshervorming.
- In programma 007 *Veiligheid* stijgen de vastleggingskredieten met 84,7 miljoen euro tot 128,0 miljoen euro. De verklaring voor die stijging ligt zo goed als volledig in de inschrijving van een vastleggingskrediet van 85,7 miljoen euro voor het nieuwe vierjarenplan (2015-2018) inzake het lokale preventie- en veiligheidsbeleid⁵⁷.
- Op programma 004 *Algemene financiering van de gemeenten* nemen de vastleggings- en vereffeningskredieten toe met 4,8 en 7,2 miljoen euro. Voor de twee types kredieten is die toename voornamelijk toe te schrijven aan de indexering met 2% van de algemene dotatie aan de gemeenten. De kredieten van die dotatie worden met 5,2 miljoen opgetrokken⁵⁸.
- Op programma 005 *Financiering van specifieke projecten van de gemeenten* verminderen de vastleggings- en vereffeningskredieten met respectievelijk 3,0 miljoen euro en 4,7 miljoen euro, wat onder meer te wijten is aan de verminderde ramingen voor de werkingssubsidies aan gemeenten voor de invoering van sportopleidingen⁵⁹. Daarvoor worden geen vastleggingskredieten meer ingeschreven, terwijl de vereffeningskredieten verminderen met 1,8 miljoen euro (zie punt 2.2.2. in het deel over de aanpassing 2014). Verder verminderen ook de vereffeningskredieten voor de bijzondere werkingssubsidies aan de gemeenten (-1,5 miljoen euro)⁶⁰.
- In programma 008 *Financiering van de gewestelijke instelling belast met de herfinanciering van de gemeentelijke thesauriën* worden de kredieten voor de dotatie van die instelling met 1,8 miljoen euro opgetrokken tot 31,5 miljoen euro.

⁵⁵ BA 10.011.27.01.4352.

⁵⁶ BA 10.011.27.01.4352.

⁵⁷ BA 10.007.27.01.4322.

⁵⁸ BA 10.004.27.01.4321.

⁵⁹ BA 10.005.27.08.4322.

⁶⁰ BA 10.005.27.04.4321.

2.2.5. Opdracht 12 *Ondersteuning van economie en landbouw*

De vastleggings- en de vereffeningskredieten van deze opdracht dalen respectievelijk met 15,2 miljoen euro (-17,3%) en met 3,6 miljoen euro (-5,3%).

De belangrijkste wijzigingen doen zich voor in de volgende programma's:

- In programma 006 *Ondersteuning van de door de Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) ontplooide economische activiteiten* dalen de vastleggingskredieten met 10,8 miljoen euro (-33,2%), wat verband houdt met de terugschroefing van de kredieten voor de investeringssubsidie aan citydev.brussels (de vroegere GOMB) in het kader van de economische expansie. De kredieten in kwestie evolueerden van 15,3 naar 4,2 miljoen euro⁶¹. Om de vastlegging van 12,0 miljoen euro aan te zuiveren die in 2014 zou worden aangegaan voor de financiering van het huis van het ondernemerschap (cf. punt 2.2.3, eerste deel), zal elk jaar 1,5 miljoen euro aan vereffeningskredieten worden ingeschreven op die basisallocatie, veeleer dan op BA 12.006.20.01.5111.
- In programma 012 *Investeringssteun* treft de daling van de vastleggings- en de vereffeningskredieten (-6,0 en -6,7 miljoen euro) vooral de investeringssubsidies en andere kapitaaloverdrachten aan privéverenigingen, waardoor de kredieten die daarvoor zijn bestemd, nagenoeg worden teruggebracht tot bedragen die vergelijkbaar zijn met die in de initiële begroting.
- In het nieuwe programma 011 *Ondersteuning van de door de Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Brussel (GIMB) ontplooide activiteiten* is een krediet van 1 miljoen euro ingeschreven om in het kader van de regionalisering van het Participatiefonds als gevolg van de zesde staats hervorming een toelage toe te kennen aan BRUPART voor kredietverstrekking aan ondernemingen en zelfstandigen.

Ter herinnering: de deelneming in het kapitaal van de vroegere GOMB (BA 12.006.22.01.8141), waaraan een economische code 8 is gekoppeld, werd bij de aanpassing 2012 ingevoerd ter vervanging van de investeringsdotatie (met economische code 6⁶², die tot dan toe aan de GOMB werd toegekend voor vergelijkbare doeleinden. De verrichting werd verlengd in de initiële begroting 2013, maar in het ontwerp van aanpassing geschrapt ten bate van « het toekennen van kredieten ». Ze werd opnieuw ingevoerd in de begroting 2014 en verlengd in de initiële begroting 2015. Uit de bekomen inlichtingen komt naar voren dat de kapitaalsverhoging vrijwel zeker geen betrekking zal hebben op citydev, maar op één van haar filialen. In zoverre er thans geen enkel concreet project zou bestaan, is het onmogelijk zich uit te spreken of de voorgestelde classificatie, die een zuiver financiële verrichting beoogt in het licht van de ESR2010-regels, d.w.z. zonder impact op het vorderingensaldo, terecht is.

2.2.6. Opdracht 14 *Ondersteuning van het wetenschappelijk onderzoek*

De kredieten voor deze opdracht stijgen met 5,4 miljoen euro (+12,5%) bij de vastleggingen en met 1,3 miljoen euro (+3,1%) bij de vereffeningen.

Die wijziging valt in essentie uit te splitsen in, enerzijds, een stijging van de kredieten bestemd voor programma 002 *Aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek met economische finaliteit* (respectievelijk +8,3 miljoen euro en +3,3 miljoen euro), voornamelijk

⁶¹ BA 12.006.20.02.51.11.

⁶² Kapitaaloverdrachten binnen de sector van de overheidsbesturen.

voor werkingssubsidies en andere inkomensoverdrachten aan het IWOIB, en, anderzijds, een daling van de kredieten van programma 003 *Aanmoediging van het wetenschappelijk onderzoek zonder economische finaliteit* (-3,1 miljoen euro en -2,1 miljoen euro).

2.2.7. Opdracht 15 Promotie van de energiedoeltreffendheid en regulering van de energiemarkten

De gesplitste kredieten van deze opdracht evolueren in tegengestelde zin: de vastleggingskredieten stijgen met 3,4 miljoen euro, terwijl de vereffeningskredieten met 3,0 miljoen euro dalen.

De bijkomende middelen voor vastleggingen beogen enkel de kredieten bestemd voor de werkingssubsidies aan Leefmilieu Brussel voor de uitoefening van de administratieve bevoegdheden van het energiebeleid⁶³, die evolueren van 15,7 naar 19,1 miljoen euro. Er zijn equivalente vereffeningskredieten ingeschreven (+3,4 miljoen euro).

Die kredieten groeperen sinds 2014 geleidelijk aan de andere kredieten van opdracht 15 om ze in de begroting van het BIM op te nemen, zodat een globaal en geïntegreerd beeld ontstaat van de door die entiteit beheerde begroting en zodat de financiële en budgettaire modaliteiten voor beheer en rapportering worden gestroomlijnd.

Gelet op de hierboven aangehaalde stijging in programma 003, valt de globale daling met 3,0 miljoen euro te verklaren doordat de totale kredieten van programma 002 *Promotie van energiedoeltreffendheid, de hernieuwbare energieën en de daarmee verbonden investeringen* en van het (uitdovende) programma 007 *Alliantie Tewerkstelling en Leefmilieu en Groene Economie* met 6,4 miljoen euro dalen. De gesplitste kredieten die in de begroting 2015 in beide programma's behouden bleven, belopen in totaal 7,8 miljoen euro en zijn bestemd voor de vereffening van het nog resterende uitstaande bedrag.

2.2.8. Opdracht 16 Ondersteuning en bemiddeling bij arbeidsaanbod en -vraag

Omdat er kredieten werden opgenomen die verband houden met bevoegdheden die in het kader van de zesde staatshervorming werden overgeheveld, vertonen de kredieten van deze opdracht een stijging met nagenoeg 154%, zowel bij de vastleggingen als bij de vereffeningen. Die evolueren respectievelijk van 329,5 naar 834,4 miljoen euro (+506 miljoen euro) en van 329,2 naar 834,4 miljoen euro (+505,4 miljoen euro). Die stijgingen vertegenwoordigen respectievelijk 89,5% en 68,8% van de totale toename van de beleids- en de betaalkredieten in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

Volgens de berekeningen van het Rekenhof belopen de kredieten die in deze opdracht zijn ingeschreven voor de nieuwe bevoegdheden werkgelegenheid/opleiding 507,8 miljoen euro.

Bij ongewijzigd beleid dalen de kredieten voor deze opdracht bijgevolg met 1,8 miljoen euro bij de vastleggingen en met 2,4 miljoen euro bij de vereffeningen.

2.2.9. Opdracht 17 Ontwikkeling en promotie van het mobiliteitsbeleid

De gesplitste kredieten van deze opdracht stijgen met 1,5 miljoen euro bij de vastleggingen en dalen met 3,1 miljoen euro bij de vereffeningen, meer bepaald om de onderbenutting te verrekenen die zich de voorbije jaren voordeed bij de kredieten voor uitgaven verbonden

⁶³ BA 15.004.15.01.4140.

aan het strategisch beleid inzake mobiliteit en de daaraan verbonden acties (BA 17.001.08.07.1211)⁶⁴.

In deze opdracht is bovendien een nieuw programma gecreëerd: programma 007 *Beheer, ontwikkeling en promotie van de bevoegdheden inzake verkeer en verkeersveiligheid die in het kader van de zesde staatshervorming aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest werden overgedragen*. De 9,2 miljoen euro aan uitgavenkredieten die daarin zijn ingeschreven, variëren naargelang de ontvangsten die bestemd worden voor het nieuwe organiek fonds met de naam « Verkeersveiligheidsfonds » en die in 2015 afkomstig zullen zijn van een overdracht van de federale Staat.

2.2.10. Opdracht 18 *Uitbouw en beheer van het openbaar vervoernetwerk*

De kredieten van deze opdracht stijgen met 39,2 miljoen euro (+5,7%) bij de vastleggingen en met 41,1 miljoen euro (+6,0%) bij de vereffeningen. Die stijgingen zijn gespreid over de al aangehaalde programma's 002 en 003, ten belope van respectievelijk 26,9 en 12,3 miljoen euro bij de vastleggingen, en 26,8 en 14,3 miljoen euro bij de vereffeningen.

In programma 002 situeren de stijgingen zich voor het merendeel bij de kredieten voor uitgaven voor investeringswerken met betrekking tot de bouwwerken en uitrusting voor metro en premetro (+22,8 miljoen euro bij de vastleggingen en +27,1 miljoen euro bij de vereffeningen). Het gaat meer bepaald om de verdere uitbouw van verschillende tramlijnen.

In programma 003 vertoont de werkingsdotatie aan de MIVB ter verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening en van de veiligheid⁶⁵ een stijging met 29,1 miljoen euro, overeenkomstig de beheersovereenkomst, terwijl de basisdotatie⁶⁶ en de investeringsdotatie⁶⁷ globaal dalen (-18,4 miljoen euro bij de vastleggingen en -16,4 miljoen euro bij de vereffeningen).

2.2.11. Opdracht 19 *Bouw, beheer en onderhoud van de gewestwegen, wegeninfrastructuur en -uitrusting*

De vastleggings- en vereffeningkredieten van die opdracht stijgen met 34,4 miljoen euro (+29,9%) en met 16,0 miljoen euro (+15,0%). Die toename situeert zich voornamelijk bij programma 002 *Ontwikkeling en beheer van de infrastructuur van het wegvervoer, evenals het aanbrengen van kunstwerken*, voor de investeringsuitgaven voor wegen en bouwwerken van de weg⁶⁸ (+23 en +14,5 miljoen euro) en de investeringsuitgaven met het oog op de verbetering van de veiligheid in de wegtunnels⁶⁹ (+14,2 en +2,7 miljoen euro).

Dit programma omvat eveneens variabele kredieten ten belope van 2,0 miljoen euro voor de uitgaven voor werken inzake wegen en bouwwerken in het kader van verkeersveiligheid⁷⁰. Die uitgaven zullen gedeeltelijk worden gedekt door de bestemde ontvangsten voor het nieuwe organiek fonds voor verkeersveiligheid, na de overname van die bevoegdheid in het kader van de zesde staatshervorming.

⁶⁴ In 2013 beliepen de vereffeningen 4,2 miljoen euro voor een krediet van 6,3 miljoen euro.

⁶⁵ BA 18.003.15.02.4140.

⁶⁶ BA 18.003.15.01.4140.

⁶⁷ BA 18.003.16.01.6140.

⁶⁸ BA 19.002.11.01.7311.

⁶⁹ BA 19.002.11.05.7311.

⁷⁰ BA 19.002.11.06.7311.

2.2.12. Opdracht 21 Ontwikkeling van het kanaal, de haven, de voorhaven en de aanhorigheden met het oog op een betere, duurzame stedelijke mobiliteit door een multimodale aanpak en de economische ontwikkeling als generator van werkgelegenheid

De stijging van de kredieten van die opdracht (+4,8 miljoen euro voor zowel vastleggingen als vereffeningen, d.i. +43,0% en +41,8%) situeert zich voornamelijk bij programma 003 *Beleid van partnership met de Haven van Brussel*, ten belope van 5,0 miljoen euro.

Door de integratie van de Haven van Brussel in de consolidatieperimeter van het gewest, kregen de basisallocaties bestemd voor de werkings- en investeringssubsidies een aangepaste economische code. Die wijziging heeft geleid tot een herindeling van de basisallocaties. Zo werden alle kredieten van de aangepaste begroting 2014 die zijn gekoppeld aan de basisallocaties onder de activiteiten 19 en 20, voor een totaal bedrag van 10,4 miljoen euro geschrapt, en voor in totaal 15,3 miljoen euro opnieuw ingeschreven onder de activiteiten 15 en 16, die respectievelijk voor werking en subsidies bestemd zijn.

2.2.13. Opdracht 25 Huisvesting en woonomgeving

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 dalen de vastleggingskredieten met 354,2 miljoen euro (-43,3%) tot 464,1 miljoen euro, wat voornamelijk te wijten is aan het feit dat in 2014 de vastleggingskredieten werden ingeschreven voor de vierjaarlijkse renovatieprogramma's (programma 005)⁷¹ en voor het bouwprogramma dat in het kader van de Alliantie Huisvesting werd toegewezen aan het Woningfonds (programma 007).

De vereffeningkredieten stijgen met 12,6 miljoen euro (+3,3%) tot 399,0 miljoen euro.

Naast de vermelde dalingen van de vastleggingskredieten zijn de voornaamste evoluties in vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 als volgt:

- In programma 005 *Ondersteuning van de instellingen belast met de uitvoering van het sociale huisvestingsbeleid* stijgen de vereffeningkredieten met +3,0 miljoen euro tot 186,8 miljoen euro, wat voornamelijk voortvloeit uit het optrekken van de kredieten voor de vierjaarlijkse renovatieprogramma's (+1,1 miljoen euro voor de subsidies en 1,5 miljoen euro voor de voorschotten)⁷². Net als in 2014 werd voorzien in 199,5 miljoen euro vastleggingskredieten voor het bouwprogramma dat in het kader van de Alliantie Huisvesting werd toegewezen aan de BGHM⁷³.
- In programma 007 *Beleid ten gunste van de gezinnen* stijgen de vereffeningkredieten met 6,2 miljoen euro tot 169,2 miljoen euro, onder meer door een eerste vereffeningkrediet van 3,6 miljoen euro in te schrijven voor het bouwprogramma van het Woningfonds in het kader van de Alliantie Huisvesting. Verder verhogen de vereffeningkredieten voor de investeringsdotatie aan die instelling met 2,5 miljoen euro. Net als in 2014 wordt in dat programma een provisie van 125 miljoen euro ingeschreven, die het mogelijk moet maken een lening op lange termijn en tegen marktrentevoet te verstrekken aan het Woningfonds als het problemen zou hebben zelf leningen af te sluiten door de terugschroefing van de beschikbare middelen op de

⁷¹ BA 25.005.21.01.8121 en 25.005.20.02.5111.

⁷² BA's 25.005.20.02.5111 en 25.005.21.01.8121.

⁷³ BA 25.005.20.04.5111. Het gaat om de tweede schijf die een derde van de vastlegging van dit bouwprogramma mogelijk moet maken.

financiële markten. Aangezien het gaat om een code 8-verrichting, is er geen invloed op het vorderingensaldo⁷⁴.

- In programma 008 *Beleid ten gunste van de minstbedeelden* nemen de vastleggings- en de vereffeningskredieten toe met respectievelijk 1,7 miljoen euro en 3,4 miljoen euro. Die laatste stijging is onder meer een gevolg van de verhoogde vereffeningskredieten voor de sociale verhuurkantoren (+1,7 miljoen euro)⁷⁵ en de investeringssubsidies aan privébedrijven voor innoverende projecten inzake huisvestingspolitiek(+1,3 miljoen euro)⁷⁶.

Zoals al vermeld, werden de BGHM en het Woningfonds opgenomen in de consolidatieperimeter van de gewestelijke entiteit, waardoor de structuur van deze opdracht uiteraard moest worden aangepast.

2.2.14. Opdracht 26 Bescherming, conservering, restauratie en promotie van monumenten en landschappen

Kenmerkend voor de begroting 2015 voor deze opdracht is dat de vastleggingskredieten dalen (-9,2 miljoen euro of -34,1%), terwijl de vereffeningskredieten stijgen (+0,6 miljoen of 3,6%).

De vermindering van de vastleggingskredieten treft in het bijzonder, binnen programma 002 *Restauratie van het beschermde erfgoed*, de kredieten voor de investeringssubsidies aan de ondergeschikte besturen⁷⁷ voor de renovatie van beschermde goederen; deze waren in de aangepaste begroting 2014 met nagenoeg 10 miljoen euro opgetrokken naar 16,3 miljoen euro, maar worden in de initiële begroting 2015 vastgelegd op 7,5 miljoen euro (-8,8 miljoen euro).

2.2.15. Opdracht 27 Stadsbeleid

De kredieten voor deze opdracht kennen een stijging in vastleggingstermen (+268,4 miljoen euro of +218,7%) en een meer gematigde in vereffeningstermen (9,2 miljoen euro of 8,1%).

Die schommelingen kunnen hoofdzakelijk als volgt worden uitgesplitst.

- Programma 002 *Europese programma's*: +193,4 miljoen euro voor de vastleggingen en +1,3 miljoen euro voor de vereffeningen

Bij de vastleggingen situeert de stijging zich bij de basisallocatie voor de investeringssubsidies aan de gewestelijke openbare instellingen in het kader van de EFRO-programmatie 2014-2020⁷⁸, die een krediet van 195 miljoen euro⁷⁹ krijgt. Het gaat om middelen voor de volledige vastlegging van die programmatie, waarvan de projecten begin 2015 zullen worden geselecteerd. Aangezien de middelen die voor de

⁷⁴ Code 81.21 *Kredietverleningen aan openbare kredietinstellingen*. In zijn advies van 26 oktober 2012 stelt het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) daarvoor wel een aantal voorwaarden: op het ogenblik van de leningverstrekking moet aan het INR een aflossingsschema en een financieel plan worden voorgelegd dat aantoonde dat het Woningfonds de lening zal kunnen terugbetalen.

⁷⁵ BA 25.008.34.01.3300.

⁷⁶ BA 25.008.35.02.5210.

⁷⁷ BA 26.002.52.01.6321.

⁷⁸ BA 27.002.16.03.6141.

⁷⁹ Het krediet van 20,0 miljoen euro in de initiële begroting 2014 werd geschrapt bij de aanpassing.

eerste vereffeningen zijn ingeschreven, zich beperken tot 3,0 miljoen euro, zou de volledige aanwending van de kredieten ertoe kunnen leiden dat een uitstaand bedrag van 192 miljoen euro voor die basisallocatie wordt gecreëerd.

Bij de vereffeningen is de bovenvermelde stijging globaal het resultaat van een vermindering (-4,6 miljoen euro) van de middelen toegekend aan de gewestelijke openbare instellingen voor de investeringssubsidies in het kader van de as 1 investering van het EFRO-programma 2007-2013⁸⁰, die meer dan nodig wordt gecompenseerd door een stijging van de middelen toegekend aan de andere actoren in het kader van diezelfde programmatie en in het kader van de volgende programmatie zoals boven vermeld.

- Programma 006 *Beleid inzake wijkrevitalisering*: +87,5 miljoen euro vastleggingen en +6,8 miljoen euro vereffeningen

Bij de vastleggingen vloeit de stijging hoofdzakelijk voort uit de inschrijving van een krediet van 110 miljoen euro op een nieuwe basisallocatie (BA 27.006.28.04.6321 *Investeringssubsidies aan de gemeenten voor de stadsvernieuwingscontracten*), met het oog op de vastlegging van het volledige bedrag van de vijf nieuwe stadsvernieuwingscontracten (SVC)⁸¹, zijnde 22,0 miljoen euro per contract, en niet van tien contracten zoals vermeld in het verantwoordingsprogramma. Gelet op de invoering van de SVC worden de duurzame wijkcontracten (DWC) voortaan beperkt tot reeksen van twee per jaar in plaats van vier vroeger. Het krediet op BA 27.006.28.02.6321 wordt bijgevolg beperkt tot 22 miljoen euro (-33,0 miljoen euro in vergelijking met de aangepaste begroting 2014)⁸², d.i. 11 miljoen euro per contract. Tot slot wordt binnen dat programma een tweede nieuwe basisallocatie opgericht, nl. BA 27.006.27.03.4322 *Werkingsubsidies aan gemeenten en OCMW's voor de opvolging van het Grotestedenbeleid dat werd overgedragen door de 6^e staatshervorming*, waarin een vastleggingskrediet van 10,6 miljoen euro is opgenomen.

Bij de vereffeningen kan de schommeling van de kredieten in vergelijking met de aangepaste begroting 2014 voornamelijk worden verklaard door de som van de kredieten die zijn ingeschreven op de twee bovenvermelde nieuwe basisallocaties (1,5 miljoen euro voor de studies inzake SVC en 5,5 miljoen euro voor het grotestedenbeleid). Het Rekenhof merkt op dat de handhaving van de vereffeningkredieten voor de duurzame wijkcontracten op 40,7 miljoen euro niet volstaat in het licht van de programmering van de vereffeningen, die over een periode van zes jaar is gepland en waarvoor minstens een bedrag van 10,9 miljoen euro per wijkcontract noodzakelijk is, d.i. in totaal 43,6 miljoen euro per jaar, om het uitstaande bedrag te kunnen vereffenen.

Het Rekenhof merkt overigens bij programma 010 *Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (GOMB) – Stadsvernieuwing*, opnieuw op dat de economische code van basisallocatie 27.010.17.01.8514 *Kredietverlening aan citydev.brussels (GOMB) voor het dekken van haar investeringen inzake stadsvernieuwing*, met een vereffeningkrediet van 3,8 miljoen, nog steeds niet aangepast is. Uit de audits inzake de certificering van de algemene rekeningen door het Rekenhof blijkt immers dat de gebruikte begrotingsallocatie in feite betrekking heeft op de toekenning van niet-terugbetaalbare

⁸⁰ BA 27.002.160.01.6141.

⁸¹ Cf. Oriëntatienota in verband met het beleid inzake territoriale ontwikkeling, blz. 24.

⁸² Cf. Eerste deel, punt 2.2.9.

subsidies en niet op leningen⁸³. Ondanks de code 8 van die uitgave, wordt de uitgave door het gewest niettemin gezien als een niet-terugvorderbare overdracht die een invloed heeft op het vorderingensaldo. Om in de toekomst verwarring bij de begrotingsberekeningen en bij de boekhoudkundige aanrekeningen te vermijden, beveelt het Rekenhof aan die economische code te wijzigen.

2.2.16. Opdracht 29 Toerisme, externe betrekkingen en promotie van het imago van het BHG

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 stijgen de vastleggings- en vereffeningskredieten respectievelijk met 13,9 miljoen euro en 10,8 miljoen euro (+16,7 miljoen euro en +12,7 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014). Die stijging is voor een belangrijk deel te verklaren door de middelen die worden ingeschreven voor het nieuwe programma 007 *Toerisme*, dat nu een gewestelijke bevoegdheid is. Zo is onder meer voorzien in 5,6 miljoen euro vastleggingskredieten en 1,5 miljoen vereffeningskredieten voor de nieuwe instelling waarin de openbare actoren zullen worden ondergebracht die zich op het grondgebied van het gewest inlaten met toerisme⁸⁴. Verder zijn 5,4 miljoen euro vastleggingskredieten en 5,0 miljoen euro vereffeningskredieten ingeschreven voor het vroeger door de Franse Gemeenschapscommissie beheerde toeristisch beleid⁸⁵.

Verder is er ook een stijging van de vastleggingskredieten (+3,1 miljoen euro) en vereffeningskredieten (+3,9 miljoen euro) voor programma 005 *Gemeenschappelijke initiatieven van de Regering ter promotie van het imago van het BHG*. Die is onder meer te verklaren door het optrekken van de voorziene middelen voor werkingssubsidies aan privéverenigingen voor promotie via de sport (+2,2 miljoen euro vastleggingskredieten en +2,9 miljoen euro vereffeningskredieten). Die kredieten werden voor het eerst ingeschreven bij het aanpassingsblad 2014.

2.2.17. Opdracht 30 Financiering van de gemeenschapscommissies

De kredieten op die opdracht dalen met 3,3 miljoen euro ten opzichte van de aangepaste begroting 2014 wegens het niet opnieuw opnemen in de initiële begroting 2015 van de aanvullende kredieten die in 2014 aan de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie werden toegekend.

Voor het overige blijft het bedrag van de institutionele dotaties ongewijzigd ten opzichte van dat van de initiële begroting 2014 omdat de coëfficiënt van de gemiddelde evolutie van de lonen in het Brussels openbaar ambt (ratio 2015/2014 = 1,0) waaraan die dotaties worden aangepast, niet is gewijzigd.

⁸³ De vereffeningen aan de GOMB verwijzen in het bijzonder naar het regeringsbesluit van 1 juni 2006 voor de toekenning van subsidies (en niet van leningen) voor stadsvernieuwing aan de GOMB.

⁸⁴ BA 29.007.15.01.4140.

⁸⁵ BA's 29.007.19.01.3122 en 29.007.34.01.3300.

3. ONTWERPBEGROTINGEN VAN DE AUTONOME BESTUURSINSTELLINGEN

3.1. Parkeeragentschap

Zowel de ontvangsten als de uitgaven (vereffeningen) van het agentschap nemen toe met 4,8 miljoen euro (234,3%) van 2,0 miljoen euro (initiële begroting 2014) naar 6,8 miljoen euro (initiële begroting 2015), en de begroting blijft dus in evenwicht.

Bij de ontvangsten werd de werkingssubsidie (250 duizend euro in 2014) geschrapt. De parkeerretributies afkomstig van de gemeenten stijgen daarentegen van 1,4 naar 2,1 miljoen euro en er werd in nieuwe retributies uit de privésector ten belope van 4,3 miljoen euro voorzien. Er is overigens geen lening meer gepland.

Wat de uitgaven betreft, stijgen de personeelskosten van 0,9 (aangepaste begroting 2014) naar 3,0 miljoen euro. Globaal stijgen de werkingsuitgaven (opdracht 01) van 1,8 (aangepaste begroting 2014) naar 4,4 miljoen euro, d.i. een stijging van 142%.

De voor opdracht 02 *Ondersteuning van de specifieke opdrachten opgenomen in de ordonnantie* bestemde uitgaven stijgen eveneens van 1,1 (aangepaste begroting 2014) naar 2,4 miljoen euro (+132,5%). De voornaamste stijging heeft betrekking op de overdracht van de parkeerontvangsten aan de gemeenten, die van 0,1 naar 1,4 miljoen euro stijgen. Dat bedrag ligt nochtans lager dan het bedrag van de ontvangsten afkomstig van de gemeenten.

3.2. Innoviris

De ontwerpbegroting 2015 wordt in evenwicht voorgelegd, waarbij zowel de ontvangsten als de betaalkredieten 39,7 miljoen euro belopen. In vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 stijgen de ontvangsten- en uitgavenramingen (vereffeningskredieten) van Innoviris met 2,4 miljoen euro (+6,3%) van 37,5 naar 39,9 miljoen euro. Ten opzichte van de initiële begroting 2014 gaat het om een status quo.

Binnen opdracht 02 nemen de vereffeningskredieten van programma 001 toe met 15,2% ten opzichte van het ontwerp van aanpassing (van 15,6 naar 17,9 miljoen euro), maar dalen ze (-12,3%) ten opzichte van de initiële begroting 2014 (van 20,4 naar 17,9 miljoen euro). De vastleggingskredieten stijgen voor dat programma eveneens in vergelijking met de aangepaste begroting (+3 miljoen euro en +16,5%), maar dalen eveneens (-9,7%) in vergelijking met de initiële begroting 2014. Hetzelfde geldt voor de vereffeningskredieten van programma 002, die met 16,2% stijgen ten opzichte van het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014 (van 12 naar 13,9 miljoen euro). In vergelijking met de initiële begroting is de toename iets kleiner (+15,0%).

Ten opzichte van de aangepaste begroting dalen de voor programma 003 uitgetrokken kredieten daarentegen met 36,3% (van 6 naar 3,9 miljoen euro), maar ten opzichte van de initiële begroting 2014 stijgen ze lichtjes (+2,1%).

Die evolutie wordt gerechtvaardigd doordat men bepaalde programma's wil versterken en/of wil anticiperen op de verwachte ontwikkeling van bepaalde acties, of doordat de steun in kwestie in 2014 niet het verwachte succes heeft gekend.

Wat de codes 8 betreft, werd er 2,5 miljoen euro (hetzelfde bedrag als in de initiële begroting 2014) aan vereffeningskredieten uitgetrokken voor de terugvorderbare voorschotten toe te kennen in het kader van artikel 7 van de ordonnantie van 21 februari

2002 (BA 02.001.40.01.8112), maar dat bedrag werd teruggebracht tot 1 miljoen euro voor de vastleggingen (tegenover 3 miljoen euro in de initiële begroting). Die vermindering wordt gerechtvaardigd doordat die maatregelen weinig belangstelling kenden. Het Rekenhof herinnert eraan dat volgens de ESR-normen onder code 8 enkel het bedrag van de werkelijk terugvorderbare voorschotten mag worden opgenomen.

3.3. Haven van Brussel

Het in de initiële begroting 2015 voor de haven voorziene tekort bedraagt -319 duizend euro en ligt lager dan het tekort van 11,3 miljoen euro dat resulteerde uit het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014.

Ten opzichte van de initiële begroting 2014 dalen de ontvangsten van de haven globaal met 0,7 miljoen euro, d.i. -2,3%, van 29,4 naar 28,7 miljoen euro. In vergelijking met het ontwerp van aanpassing van de begroting 2014 (22,5 miljoen euro) gaat het nochtans om een stijging met 27,9% (+6,9 miljoen euro).

De vereffeningskredieten bedragen alles samen 29,1 miljoen euro, i.e. een daling met 4,7 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp tot aanpassing van de begroting 2014.

De vereffeningskredieten, bestemd voor opdracht 1 (beheer waterweg) bedragen 5,8 miljoen euro, een daling met 42,1 % in vergelijking met het ontwerp tot aanpassing van de begroting 2014. Dat vloeit voornamelijk voort uit een daling met meer dan 6 miljoen euro previsions inzake baggerwerken. De vastleggingskredieten bereiken een bedrag van 32,0 miljoen euro, i.e. een daling met 0,5 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014, maar een stijging met 7,2 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp tot aanpassing van de begroting 2014.

3.4. Maatschappij voor Intercommunaal Vervoer Brussel (MIVB)

De ontwerpbegroting legt de ontvangsten vast op 919,2 miljoen euro (+27,4 miljoen euro) en de vereffeningskredieten op 874,4 miljoen euro (+27,8 miljoen euro). De ontwerpbegroting 2015 van de MIVB sluit met een batig saldo van 59,6 miljoen euro in ESR-termen.

Ontvangsten

Ondanks verschillende besparingsmaatregelen stijgen de dotaties en andere gewesttussenkomsten ten voordele van de MIVB globaal met 31,2 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014, tot een totaal bedrag van 650,1 miljoen euro.

Bovenop de in het beheerscontract geplande verminderingen inzake werkingskosten legt het gewest de MIVB een extra bezuiniging van 3,8 miljoen euro op, zodat de totale dotatie voor het dekken van de werkingskosten van de MIVB 270,7 miljoen euro belooft, wat 7,0 miljoen minder is in vergelijking met het ontwerp van aanpassing van de begroting 2014.

De globale dotatie voor het dekken van de investeringen in 2015 daalt met 5,3 miljoen euro in vergelijking met het bedrag in het ontwerp van aanpassing 2014 en belooft 207,1 miljoen euro, waarvan 6,0 miljoen euro voor de vernieuwing van de roltrappen. Volgens de berekeningen van de MIVB zou het bedrag van dat krediet 36,9 miljoen euro lager liggen dan wat in het beheerscontract voorzien is.

De dotatie voor de verbetering van het vervoersaanbod (57,3 miljoen euro), bepaald in artikel 68, punten 2 en 4 van het beheerscontract, wordt met 29 miljoen euro opgetrokken. De bijdragen van het gewest in de investeringen van de MIVB stijgen bovendien met 12 miljoen euro en hebben betrekking op de uitbreiding van het tramnet en de vernieuwing van de installaties. De dotatie van 138,2 miljoen euro die de MIVB in 2015 verwachtte voor het PULSAR-project, werden overigens uitgesteld.

De tegemoetkomingen van de federale overheid verminderen met 10,8 miljoen euro tot 26,2 miljoen euro. Aangezien het gewest nog geen beslissing heeft genomen in verband met de verdeling van de BELIRIS-middelen, is enkel de financiering van het BELIRIS-dossier (dat betrekking heeft op de aankoop van trams T3000 en T4000) als ontvangsten opgenomen in BA 02.001.03.03.6940 voor een bedrag van 12,1 miljoen euro.

Wat de eigen ontvangsten betreft, worden de ontvangsten uit het vervoer hoger geraamd (+7,2 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp van aanpassing van de begroting 2014) en vastgelegd op 215 miljoen euro.

Uitgaven

De kredieten in verband met de bezoldigingen en de sociale lasten van de personeelsleden stijgen met 26,6 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014 tot 467 miljoen euro. Die stijging kan worden verklaard door de aanwervingen om een deel van de onderbezetting bij de MIVB op te vangen en om het vervoersaanbod uit te breiden.

De vereffeningskredieten voor de aankoop van rijkstrijtuigen (opdracht 01, programma 003) dalen met 39,8 miljoen euro omdat de aankoop van nieuwe metrostellen (PULSAR-project) en van trams van de nieuwe generatie zich nog maar in de fase van het opstellen van het bestek of de toewijzing van de opdracht bevindt.

De vereffeningskredieten voor programma 004 van opdracht 01 *Gebouwen* stijgen met 35,3 miljoen euro. Die stijging houdt verband met de projecten betreffende het maintenance center Haren, de busremise op de site Klein Eiland en de tramremise Marconi.

Net zoals de dotatie voor de verbetering van het aanbod, stijgen de vereffeningskredieten voor programma 001 van opdracht 02 *Verbetering van het aanbod* tot slot met 29,1 miljoen euro om de frequentie op het spitsuur voor 8 buslijnen te verbeteren, om 5 extra buslijnen uit te baten, bepaalde trams te vervangen en de frequentie op verschillende lijnen te verhogen tijdens de schoolvakanties.

Wat de vastleggingsuitgaven betreft, stijgen de kredieten met 475,1 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting, in samenhang met het PULSAR-project, meer bepaald voor de automatische metro's en de signalisatie in de tunnels.

3.5. Actiris

Het ontwerp van initiële begroting van Actiris vertoont een overschot van 16 miljoen euro. De ontvangsten nemen met 277,0 miljoen euro (+81,5%) toe ten opzichte van het ontwerp van begrotingsaanpassing 2014 tot 616,7 miljoen euro. De kredieten stijgen met 261,0 miljoen euro (+76,8%) ten opzichte van de aangepaste begroting 2014 en belopen zowel voor de vastleggingen als de vereffeningen 600,7 miljoen euro.

De toename van de ontvangsten stemt, op 343 duizend euro na, overeen met het bedrag van het nieuwe krediet voor de financiering van de door de zesde staatshervorming aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overgedragen bevoegdheden (260,6 miljoen euro) en het

bedrag van de verwachte ontvangst van de verkoop van de administratieve hoofdzetel van Actiris, terwijl de verder vastgestelde verhogingen en verminderingen van ontvangsten elkaar globaal compenseren.

Het Rekenhof stelt aldus vast dat:

- de gewestelijke dotatie voor de algemene werking die de personeels- en verbruikskosten van Actiris dekt, toeneemt met 1,7 miljoen euro (+2,5%) om de kosten te dekken die samenhangen met zijn strategisch IT-plan, dat inzonderheid de nodige tools wil ontwikkelen voor de uitvoering van een automatische vergelijking tussen de door de ondernemingen meegedeelde werkaanbiedingen en de door Actiris geregistreerde werkaanvragen, met de versterking van zijn eerstelijnsdiensten en met de verhuizing van zijn hoofdbestuur;
- de gewestelijke dotatie voor de aankoop van duurzame goederen verhoogt met 0,8 miljoen euro (+33,2%) om de aankoop van computersoftware en van nieuw meubilair in het kader van de verhuizing van zijn hoofdbestuur mogelijk te maken;
- de bijdrage van het ESF voor de werkingskosten van Actiris wordt opgetrokken met 4,9 miljoen euro (+358,9%), onder andere om de enveloppe van de nieuwe programmering in vergelijking met de vorige te verhogen en om bijkomende middelen toe te kennen voor de strijd tegen jongerenwerkloosheid;
- de verwachte ontvangst van de verkoop van de administratieve zetel van Actiris, die in de eerste aanpassing 2014 werd geannuleerd, opnieuw is opgenomen in het ontwerp van initiële begroting 2015; ze werd op 16 miljoen euro geraamd en ze verklaart op zich het vastgestelde overschot;
- een ontvangst ten belope van 8,9 miljoen euro inzake een werkingssubsidie voor de financiering van de jeugdwaarborg in de ontwerpbegroting 2015 werd opgenomen om de gewestfinanciering van de in dat kader genomen maatregelen af te scheiden, dit met uitzondering van de in het kader van opdracht 01 gefinancierde werkingskosten.

De stijging van de kredieten is hoofdzakelijk toe te schrijven aan kredieten in het kader van de door de zesde staatshervorming aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest overgedragen bevoegdheden, terwijl de andere kredietschommelingen elkaar nagenoeg volledig compenseren. Het Rekenhof heeft aldus vastgesteld:

- dat de vereffeningskredieten van opdracht 01 globaal stijgen met 5,4 miljoen euro (+6,9%), wat hoofdzakelijk is toe te schrijven aan de schommeling van twee allocaties, die reeds bij de aanpassing 2014 sterk stegen, namelijk die voor de erelonen en die voor de aankoop van duurzame goederen, die respectievelijk met 36,5% en 37,0% toenemen, en aan het opnieuw inschrijven van het krediet voor de terugbetaling van door de federale Staat gestorte subsidies die niet werden aangewend (0,9 miljoen euro);
- dat de kredietschommelingen, zowel naar beneden als naar boven, meestal tot gevolg hebben dat ze worden teruggebracht naar bedragen die vergelijkbaar zijn met die van de initiële begroting 2014, met uitzondering van de schommeling in verband met de werkingssubsidies voor de privéverenigingen, die stijgt met 3,3 miljoen euro (2,4%) in vergelijking met de initiële begroting ingevolge de toename van de gemiddelde anciënniteit van de via dat krediet gefinancierde GECO's;

- dat een nieuwe opdracht (opdracht 18) werd opgenomen die specifiek is gewijd aan de kredieten die nodig zijn om alle uitgaven te dekken die voortvloeien uit de overdracht naar het gewest van bevoegdheden die tot dan toe door de federale overheid werden uitgeoefend. Die opdracht telt 16 basisallocaties. De bedragen van de kredieten die aan die verschillende allocaties zijn gekoppeld, werden vastgelegd onder verwijzing naar de ramingen, door de voordien bevoegde entiteiten, van de kosten van de overgedragen beleidsmaatregelen, alsook op basis van de ramingen door Actiris van de extra werkingskosten waartoe die overdracht aanleiding geeft.

Het Rekenhof stelt tot slot vast dat de initiële begroting 2015 niet voorziet in specifieke kredieten voor het dekken van de huur die Actiris zou moeten betalen als het gebouw waarin zijn hoofdbestuur is gevestigd, wordt verkocht in de loop van het begrotingsjaar.

3.6. Brussels Agentschap voor de Onderneming (BAO) – Impulse Brussels

De ontwerpbegroting 2015 voor het BAO wordt in evenwicht voorgelegd, waarbij zowel de ontvangsten als de uitgaven 6,9 miljoen euro bedragen, d.i. 539.000 euro minder ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

Ontvangsten

De werkingsdotatie van het agentschap daalt in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 met 238.000 euro naar 5,5 miljoen euro. Die daling is voornamelijk toe te schrijven aan de finalizering van de specifieke verrichtingen die werden gefinancierd via de aanpassing 2014 (bijwerking BruCodex, verhuizing/installatie, aankoop van boekhoudmodule).

De tegemoetkomingen voor de deelname in Europese projecten worden opgetrokken (+44.000 euro) naar 613.000 euro. De ontvangsten in verband met de aanvullende subsidies van de GOB (-185.000 euro), de overige financieringen van de Brusselse instellingen (-61.000 euro) en de cluster pool multimedia Screen (-50.000 euro) worden daarentegen teruggeschroefd. Die verminderingen zijn toe te schrijven aan finalisering van gedelegeerde opdrachten die misschien niet zullen worden verlengd.

Uitgaven

De vereffeningskredieten dalen met 539.000 euro in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

Voor de basisopdracht doen de dalingen zich voor bij de kredieten in verband met:

- de personeelsuitgaven (-161.000 euro);
- de algemene werkingsuitgaven (-64.000 euro).

Voor de gedelegeerde opdrachten betreffen de voornaamste verminderingen:

- de uitgaven voor de acties van Alliance Emploi Environnement (water en BIM) wegens de onzekerheid in verband met de voortzetting van de programma's in 2015 (-202.000 euro);
- de twee programma's die cofinanciering van het EFRO genieten (-162.000 euro), *Ondernemen in de PIZ* en *Brussels Sustainable Economy*, wegens de afronding van de acties in 2014.

3.7. Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN)

De ontwerpbegroting 2015 van het GAN wordt in evenwicht voorgelegd, waarbij zowel de ontvangsten als de betaalkredieten 233,3 miljoen euro bedragen.

Ontvangsten

In vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 stijgt de werkingsdotatie aan het agentschap met 8 miljoen euro tot 154,5 miljoen euro. De tegemoetkomingen van het EFRO (Ecopool-project) worden eveneens opgetrokken (+1 miljoen euro) tot 3,4 miljoen euro.

Bovendien worden de ramingen inzake de eigen ontvangsten door de ophaling van niet-huishoudelijk en industrieel afval, de verkoop van stoom, de bijdragen betaald door de bedrijven voor het storten van afval aan de verbrandingsoven en de tegemoetkomingen van de privésector voor selectieve afvalophalingen gehandhaafd op het niveau van de initiële begroting, hoewel daarvoor weinig ontvangsten werden geboekt op het einde van het derde trimester van het jaar 2014.

Tot slot wordt op een nieuwe BA op de ontvangsten, die wordt gecompenseerd door een nieuwe BA op de uitgaven, een bedrag van 10 miljoen euro vermeld, met betrekking tot de opname van de verbrandingsoven in het systeem van de groenestroomcertificaten. Het is echter onzeker hoeveel het GAN zal ontvangen, zodat de regering de voorkeur geeft het risico van de verrichting niet bij de instelling te leggen. Ze maakt die verrichting dus budgettair neutraal voor het GAN en vermindert de dotatie aan de instelling niet ten belope van de ontvangsten van de groenestroomcertificaten.

Uitgaven

De vereffeningskredieten stijgen met 12,9 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

De kredietvermeerderingen hebben betrekking op (in miljoen euro):

- de personeelsuitgaven (+2,8) ingevolge de statutarisering van contractuele personeelsleden, de evolutie van de barema's en de aanwerving van verbaliserende personeelsleden en van personeelsleden bestemd voor de containerparken;
- een nieuwe BA die werd opgericht omdat het personeel van het agentschap niet meer zal worden betaald door de GOB, maar door een sociaal secretariaat (+0,4);
- de renovatie van het Ecopool-gebouw (+2,7);
- de nieuwe BA opgericht om de opbrengst van de groenestroomcertificaten aan het gewest terug te storten (+10) ;
- de oprichting van een nieuwe aankoopcentrale voor vuilniszakken⁸⁶ (+0,3) om de stevigheid ervan te waarborgen en te vermijden dat namaakzakken worden verkocht;
- de ophaling van grofvuil en de verwerking van het afval in dat verband⁸⁷ (+0,8);
- de verbouwing van stelplaatsen, garages en mobiele containerparken⁸⁸ (+0,9);

⁸⁶ BA 02.001.08.02.1211.

⁸⁷ BA 02.001.08.08.1211.

⁸⁸ BA 02.001.11.01.7200.

- de ontwikkeling van ophalingen in containers⁸⁹ (+0,7);
- de aankoop van voertuigen voor de reinigingsopdracht (+1,7).

De kredietverminderingen ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014 hebben betrekking op (in miljoen euro):

- het provisioneel krediet inzake personeel (-2,3) dat wordt geschrapt;
- de deelnemingen in privéondernemingen (-5,1), waarbij de herkapitalisatie van het sorteercentrum in 2014 slechts een gerichte one shot operatie was;
- de schrappingen van vastgestelde rechten van voorgaande jaren (-1), waarvan het bedrag terugkeert naar hetzelfde niveau als dat van de initiële begroting 2014.

Wat de vastleggingen betreft, wordt het jaar 2015 gekenmerkt door een daling van de kredieten voor het Ecopool-project in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 (-6,6 miljoen euro).

3.8. Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM)

Het ontwerp van initiële begroting 2015 wordt in evenwicht voorgelegd. Het totaalbedrag van de ontvangstenramingen en van de vereffeningskredieten beloopt 131,7 miljoen euro (+0,9 miljoen euro ten opzichte van het ontwerp van aangepaste begroting 2014).

Ontvangsten

De algemene werkingsdotatie stijgt met 1,6 miljoen euro, terwijl die voor de financiering van de bevoegdheden inzake energie, lucht, klimaat en duurzame gebouwen toeneemt met 3,4 miljoen euro ingevolge de overdracht naar het BIM van bevoegdheden die voordien in opdracht 15 van de algemene begroting van de GOB waren opgenomen.

Bovendien worden twee nieuwe BA's opgericht, namelijk één om acties te financieren ter bevordering van het dierenwelzijn (+0,4 miljoen euro) en een andere die wordt gestijfd door de ontvangsten door Actiris toegekend voor de tenuitvoerlegging van het plan «jeugdwaarborg» bij het instituut, dat vanaf 2015 27 nieuwe personeelsleden zal aanwerven en opleiden.

De werkingssubsidie afkomstig van de GOB met het oog op het voeren van acties voor de sanering van verontreinigde bodems, wordt teruggeschroefd naar 180.000 euro (-1,5 miljoen euro) en stemt overeen met het saldo van de EFRO-subsidies.

Uitgaven

De vereffeningskredieten voor de lonen en de sociale en pensioenlasten stijgen met respectievelijk 3,4 en 1,1 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014, terwijl de kredieten met betrekking tot opdracht 18 in verband met logistiek dalen met 7,2 miljoen euro (-33%), voornamelijk bij de uitgaven voor investeringen en aanleg (programma 004).

Bovendien nemen de vereffeningskredieten voor het beheer van de groene ruimten (opdracht 21) met 3,5 miljoen euro toe tot 13,8 miljoen euro.

⁸⁹ BA 02.001.11.05.7420.

Er werd overigens binnen de algemene uitgavenbegroting van het BIM een nieuwe opdracht gecreëerd, namelijk opdracht 24 in verband met het dierenwelzijn, waarvan het totale krediet 0,4 miljoen euro bedraagt.

Wat de vastleggingen betreft, zijn de totale kredieten gelijk aan de totale vereffeningskredieten (131,7 miljoen euro), maar ze zijn anders uitgesplitst binnen de opdrachten en de programma's.

Het BIM heeft tot slot economische code 7422⁹⁰ voor de BA's 19.002.11.01.7422 en 21.003.11.01.7422 gehandhaafd die betrekking hebben op de aanleg van groene ruimten en waterlopen. De keuze van die economische code lijkt echter niet coherent met de algemene boekhouding, die die uitgaven correct boekt als lasten voor zover die aanleg gebeurt op sites of in parken die niet aan het BIM toebehoren en waarop het BIM geen specifiek gebruiksrecht heeft.

3.9. Centrum voor informatica voor het Brusselse Gewest (CIBG)

Het CIBG stelt een ontwerp van initiële begroting voor die in evenwicht is: zowel de ontvangsten als de vereffeningskredieten belopen 39,6 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging met 4,0 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014 (+11,1%).

Die stijging van de vereffeningskredieten valt voornamelijk te verklaren doordat de basiswerkingskosten van het CIBG 1,5 miljoen euro hoger zijn dan in de initiële begroting 2014 (+7,6%) en door de realisatie van het videobeschermingsproject dat op 2 miljoen euro wordt begroot. Dat project voorziet in totaal in 6 miljoen euro aan uitgaven gespreid over drie jaar (2 miljoen euro op jaarbasis).

De kosten voor de bezoldigingen en de sociale lasten van het CIBG-personeel zijn beperkt, maar BA 01.001.23.01.4160 *Inkomstenoverdrachten aan de vzw Iristeam verbonden aan de IT opdrachten van het CIBG* lijkt in vergelijking met de initiële begroting met 1,3 miljoen euro te zijn opgetrokken tot 16,6 miljoen euro (+8,7%). De uitgaven op die BA zijn bestemd voor de bezoldiging en voor de sociale lasten van de personeelsleden van de vzw IRISteam. Die heeft haar personeelsbestand met een twintigtal personen versterkt.

Zoals het is uitgesplitst, valt uit het ontwerp van initiële begroting niet af te leiden wat precies de impact is van de zesde staatshervorming op de uitgaven van het CIBG, dat onder meer de tenuitvoerlegging van die hervorming moet ondersteunen.

3.10. Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH)

De totale geraamde ontvangsten en de vereffeningskredieten belopen respectievelijk 111,8 miljoen euro (+5,1 miljoen euro en +4,8% in vergelijking met de initiële begroting 2014) en 106,0 miljoen euro (+3,8 miljoen euro en +3,7% in vergelijking met de initiële begroting 2014). Het ontwerp van initiële begroting 2015 leidt tot een boni van 5,8 miljoen euro, wat neerkomt op een stijging met 1,3 miljoen euro in vergelijking met de initiële begroting 2014.

De gewestelijke dotatie van 89,7 miljoen euro blijft onveranderd in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

⁹⁰ Die wijst op de aankoop van materiaal.

De stijging van de ontvangsten valt te verklaren door de verkoop van een site (BA 02.001.03.05.7612 *Verkoop van gronden en gebouwen*), die op 2,5 miljoen euro is geraamd, en door de stijging met 1,5 miljoen euro van de tegemoetkoming van de overheid voor de uitbetaling van de lonen van de personeelsleden die in de 100-centrale werken (BA 01.002.03.01.4943 *Tegemoetkoming van de federale overheid*).

De geraamde administratieve ontvangsten inzake preventie belopen 2,4 miljoen euro (+0,5 miljoen euro in vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014)⁹¹. Die raming lijkt optimistisch, aangezien de DBDMH verwacht dat het aantal behandelde preventiedossiers zal afnemen.

De vereffeningskredieten voor de bezoldigingen en de sociale lasten die in het ontwerp van initiële begroting 2015 zijn weergegeven, blijven nagenoeg onveranderd in vergelijking met de bedragen in het ontwerp van aangepaste begroting 2014.

3.11. Gewestelijke Ontwikkelingsmaatschappij voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (Citydev)

Het ontwerp van initiële begroting 2015 vertoont een tegoed van 7,2 miljoen euro, met 72 miljoen euro aan verwachte ontvangsten en 64,8 miljoen euro aan betaalkredieten. In vergelijking met het ontwerp van aangepaste begroting 2014 daalt het tegoed met 0,8 miljoen euro.

In vergelijking met de aangepaste begroting 2014 dalen de geraamde ontvangsten met 4,1 miljoen euro en de betaalkredieten evolueren met 3,3 miljoen euro.

In vergelijking met de aangepaste begroting 2014 stijgen de vastleggingskredieten globaal met 8,0 miljoen euro tot 75,5 miljoen euro. De sterkste stijging doet zich voor in BA 02.001.39.01.5112 *Investeringsbijdragen aan andere bedrijven*, waarop 28,4 miljoen euro is ingeschreven, wat 24,3 miljoen euro meer is dan in de aangepaste begroting 2014.

Die stijging wordt deels gecompenseerd door de vastleggingskredieten van BA 01.001.10.03.7132 *Aankoop van gebouwen binnen de privésector in het kader van de economische expansie* met 15,1 miljoen euro (-92,6%) terug te schroeven in vergelijking met de aangepaste begroting 2014. Die BA komt zo op een niveau dat vergelijkbaar is met dat van de initiële begroting 2014. Ook de vastleggingskredieten van die BA dalen met 14,3 miljoen euro tot 1,7 miljoen euro. Dat is de sterkste daling op het vlak van de betaalkredieten.

Daarnaast doen zich wijzigingen voor die worden gecompenseerd tussen diverse basisallocaties. BA 02.001.11.02.7200 *Nieuwbouw van gebouwen uitgevoerd door de privésector in het kader van de stadsvernieuwing* daalt bijvoorbeeld met 5,3 miljoen euro, terwijl BA 01.001.11.01.7200 *Nieuwbouw van gebouwen uitgevoerd door andere sectoren dan de overheid* een stijging met 5,6 miljoen euro laat optekenen.

⁹¹ BA 01.001.03.03.1611 *Administratieve dienstverrichtingen preventie*.

3.12. Brusselse Gewestelijke Huisvestingsmaatschappij (BGHM)

In vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014 stijgen de ontvangstkredieten met 15,3 miljoen euro en de uitgavenkredieten⁹² met 23,8 miljoen euro, beide tot 302,7 miljoen euro.

Zoals vorig jaar wordt er in het kader van het project Alliantie Huisvesting, dat nog in zijn opstartfase zit, enkel een werkingssubsidie⁹³ van 0,25 miljoen euro ingeschreven.

De grootste verschuiving bij de ontvangstkredieten vindt plaats binnen opdracht 02 specifieke financiering. De verwachte inningen op de budgettair gelinkte rekeningen-courant van huuropbrengsten en andere opbrengsten voor rekening van de OVM's gaan met 10,3 miljoen omhoog⁹⁴. Dat ligt in lijn met de gedurende 2014 duidelijk zichtbaar tendens van OVM's om in het raam van de geplande fusies een groter deel van de gewestelijke solidariteitstoelage aan te wenden om hun rekening-courant te spijzen.

Daarnaast dalen de uitgavenkredieten met 12,2 miljoen voor opdracht 02 voor via deze budgettair gelinkte rekening-courant uitgevoerde diverse uitgaven⁹⁵. Door de fusies van de OVM's worden er minder investeringsuitgaven via de rekening-courant gepland en worden meer werken in eigen beheer gerealiseerd. Dat hangt eveneens samen met de geplande fusies waardoor de positieve rekening-courant van sommige OVM's de negatieve rekening-courant van een andere OVM dient te absorberen.

De stijging van de uitgavenkredieten situeert zich voornamelijk bij opdracht 03, de investeringsuitgaven. De kredieten stijgen met 18,9% tot 196,5 miljoen euro. In 2015 verwacht BGHM dat door het beter op elkaar afstemmen van het comité ter opvolging van de investeringen en de expertisepool ter ondersteuning van de OVM's de uitgaven voor die investeringen aanzienlijk zullen stijgen, waardoor enerzijds de investeringssubsidies die de BGHM verstrekt aan de voor de vierjarenplannen (+6,1 miljoen euro)⁹⁶ en anderzijds de terugvorderbare voorschotten voor de bouw (huisvestingsplan) en de renovatie (vierjarenplannen) van sociale woningen (+33,6 miljoen euro)⁹⁷ zullen stijgen.

Bij het huisvestingsplan worden er meer uitgaven verwacht bij de kapitaalsubsidies aan OVM's, aangezien meer bouwprojecten zullen worden opgeleverd. Het gaat om een stijging van 5,5 miljoen euro⁹⁸ tot 34,5 miljoen euro. De uitgaven voor de algemene bouwkosten voor het huisvestingsplan dalen echter voor 2015 met 14 miljoen euro tot 45 miljoen euro.

De uitgavenkredieten in het kader van opdracht 04, patrimoniumbeheer, ten slotte gaan omhoog met 4 miljoen. Dit zijn kredieten die worden ingeschreven voor een pandrekening in het kader van de betaling van de eindfactuur van het project Moensberg.

Er werd een technische fout vastgesteld. Twee basisallocaties werden omgewisseld. BA 03.02.01.02.9630 *Terugvorderbare voorschotten* is niet 16.390.000, maar 10.444.000. Bij BA 03.02.01.06.0860 *Gebruik reserves* doet zich net het omgekeerde voor. Bijgevolg moet ook de tabel op blz. 42 van het parlementair stuk A-50/1 – 2014/2015 *Ontwerp van ordonnantie*

⁹² Vastleggings- en vereffeningskredieten worden gelijk begroot.

⁹³ BA 01.001.01.04.0600.

⁹⁴ BA 02.001.99.01.0810.

⁹⁵ BA 02.002.99.01.0310.

⁹⁶ BA 03.001.20.03.5111.

⁹⁷ BA 03.001.21.01.8111.

⁹⁸ BA 03.001.16.01.6141 en 03.01.20.05.5112.

houdende de Algemene Uitgavenbegroting van het BHG voor het begrotingsjaar 2015 worden gelezen als volgt:

Totaal ontvangsten	286.253
totaal uitgaven	302.643
begrotingssaldo	-16.390
Totaal ontvangsten code 8	34.168
totaal uitgaven code 8	74.143
Saldo code 8	39.975
Totaal ontvangsten code 9	47.694
totaal uitgaven code 9	24.109
saldo code 9	-23.585
Totale ESR-ontvangsten	204.391
Totale ESR-uitgaven	204.391
Verderingensaldo ESR	0

3.13. Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT)

Het begrotingsontwerp wordt in evenwicht voorgelegd. De ontvangsten en de uitgaven belopen 953,1 miljoen euro (+2,36%)

Vorig jaar heeft het Rekenhof al opgemerkt dat bij opdracht 01 en opdracht 05 van het BGHFGT (financiering van de Brusselse gemeenten in moeilijkheden en financiering van bepaalde investeringen van de Brusselse gemeenten) de terugbetalingen van het kapitaal en de intrestlasten van de leningen die worden gedragen door het BGHFGT voor de gemeenten, nagenoeg automatisch oninbaar worden verklaard, bij gebrek aan een tegengestelde beslissing van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering. De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stort in dat geval een dotatie aan het BGHFGT om dat kapitaal en de intrestlasten te dekken.

Aangezien als principe geldt dat de leningen moeten worden terugbetaald, worden ze in de begroting echter ingeschreven als code 8. Het Rekenhof wijst erop dat de gevolgde werkwijze alleen tot doel lijkt te hebben de lasten te spreiden over de duurtijd van de lening.

Bij de uitgaven werden in het kader van opdracht 01 en opdracht 05, nieuwe leningen aan de gemeenten ingeschreven voor respectievelijk 30 miljoen en 10 miljoen euro. Welke gemeente(n) daarvoor in aanmerking komen, is nog niet beslist. Evenmin is er in het kader van opdracht 05 een nieuw regeringsbesluit dat nieuwe leningen voorziet vanaf 2015.

4. INACHTNEMING VAN DE VOORSCHRIFTEN VOOR HET JAAR 2015 VOOR HET BEGROTINGSKADER VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

4.1. Aanpassing van het begrotingskader aan de Europese regels

Naar aanleiding van de economische en financiële crisis van 2008 werd beslist het economisch en financieel bestuur binnen de Europese Unie en de Economische en Monetaire Unie te hervormen door de nationale begrotingskaders van de lidstaten te versterken⁹⁹. Die versterking kreeg vorm door de invoering van het « sixpack », van het verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur binnen de Economische en Monetaire Unie en van het « twopack ».

Tenuitvoerlegging van het twopack – Ontwerp van begrotingsplan

Sedert het twopack op 30 mei 2013 van kracht is geworden, geldt voor België, net zoals voor de andere lidstaten van de eurozone, een scherper budgettair toezicht vanwege de Europese Commissie. Op grond van die wetgeving moet het ontwerp van begrotingsplan voor het komend jaar vóór 15 oktober aan de Commissie worden overgezonden. De Commissie moet een advies over de inhoud ervan formuleren vóór 30 november en kan in voorkomend geval vragen om het ontwerp te vervolledigen of aan te passen.

De Belgische regering heeft op 22 oktober 2014 een ontwerp van begrotingsplan overgezonden, waarin in detail de maatregelen worden vermeld die gepland zijn om in 2015 een nominaal vorderingensaldo van -2,1% van het BBP en een structurele verbetering van 0,7% van het BBP tussen 2014 en 2015 te bereiken.

In principe moest dat plan de maatregelen bevatten die de verschillende Belgische openbare entiteiten hadden gepland om het stabiliteitsprogramma 2014-2017 van april 2014 na te leven. Wegens de federale en regionale verkiezingen van 25 mei 2014 was het traject dat in dat programma werd uitgetekend, nochtans louter indicatief, zowel wat de globale begrotingsdoelstelling als wat de verdeling van de doelstellingen onder de verschillende overheidsniveaus betrof. Rekening houdend met de economische context en met de overgang naar ESR-2010, zijn de ramingen van het vorderingensaldo verslechterd tussen de datum waarop het stabiliteitsprogramma werd opgesteld en de datum van het ontwerp van begrotingsplan. De verbetering van het structureel saldo van 0,7% tussen 2014 en 2015, die in het stabiliteitsprogramma was ingeschreven, werd niettemin gehandhaafd.

⁹⁹ Cf. Stabiliteitsprogramma van België (2014-2017); wetsontwerpen tot wijziging, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat en van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof – *Memorie van toelichting*, Kamer van Volksvertegenwoordigers, Doc 53-3408/001 en 53/3409-001.

Tabel 10 – Structureel en genormeerd vorderingensaldo van de overheid in haar geheel (in procent van het BBP)¹⁰⁰

	2014	2015	2016	2017	2018
<i>De overheid in haar geheel</i>					
Vorderingensaldo	-2,9	-2,1	-1,3	-0,4	0,0
Structureel saldo	-2,0	-1,3	-0,6	-1,1	0,0
<i>VS Entiteit I</i>	-2,7	-1,9	-	-	-
<i>VS Entiteit II</i>	-0,1	-0,2	-	-	-

Dat traject, dat bepaalde dat in 2018 het evenwicht zou worden bereikt, zal binnen het Overlegcomité moeten worden besproken en geformaliseerd in het kader van de uitwerking van het volgende stabiliteitsprogramma (cf. infra).

Thans zijn bijgevolg noch het traject definitief vastgelegd, noch de individuele doelstellingen definitief verdeeld onder de verschillende overheidsniveaus.

Tenuitvoerlegging van het begrotingspact – Samenwerkingsakkoord van 13 december 2013

Het budgettair luik van het bovenvermeld verdrag, dat beter bekend is als begrotingspact of « Fiscal Compact », werd formeel ten uitvoer gelegd door het samenwerkingsakkoord van 13 december 2013 tussen de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de gemeenschapscommissies.

Eén van de aspecten van dat samenwerkingsakkoord is de omzetting in Belgisch recht van de « gulden regel » van het begrotingspact, die stipuleert dat de begrotingen van de contracterende partijen zich moeten inschrijven in een streven naar evenwicht voor de rekeningen van de overheid. Die regel wordt als nageleefd beschouwd als het jaarlijks structureel saldo van de overheid in haar geheel het voor het land specifieke doel op middellange termijn (DMT) haalt of als het in overeenstemming is met het convergentietraject naar dat doel, zoals gedefinieerd in het stabiliteitsprogramma, waarbij een maximumtekort van 0,5% van het BBP de grens is.

Dat akkoord stelt overigens een coördinatiemechanisme in tussen de verschillende overheidsniveaus door een wettelijke grondslag te verlenen aan de aanbevelings- en evaluatiefunctie van de sectie « Financieringsbehoeften » van de Hoge Raad van Financiën en door de verantwoordelijkheden van die sectie te verruimen. Ze moet een advies formuleren over de verdeling van de jaarlijkse begrotingsdoelstellingen in individuele doelstellingen onder de verschillende overheidsniveaus in nominale en structurele termen. De vastlegging van die doelstellingen moet via een beslissing van het Overlegcomité worden goedgekeurd. De sectie « Financieringsbehoeften van de overheid » moet ook evalueren in hoeverre de regeringen hun verbintenissen naleven en moet eventuele afwijkingen identificeren. Als er correctiemaatregelen nodig zijn om die afwijkingen te verhelpen, moet de sectie een advies uitbrengen over de omvang ervan en moet ze jaarlijks in een van haar adviezen nagaan hoe deze ten uitvoer werden gelegd. De sectie is er ten slotte mee belast een verdeling onder de verschillende overheidsniveaus voor te stellen

¹⁰⁰ Ontwerp van begrotingsplan van België – Oktober 2014.

voor een eventuele financiële sanctie die door de Raad van de Europese Unie wordt opgelegd, in verhouding tot de vastgestelde tekortkomingen.

Tenuitvoerlegging van het sixpack – (Gedeeltelijke) omzetting van richtlijn 2011/85/EU

In het tweede trimester werd richtlijn 2011/85/EU van de Raad van 8 november 2011 tot vaststelling van voorschriften voor de begrotingskaders van de lidstaten partieel omgezet in nationaal recht. Die richtlijn wil aan de lidstaten voornamelijk het volgende opleggen:

- ze moeten beschikken over een volledig stelsel van overheidsboekhouding;
- ze moeten hun begrotingsprogrammering steunen op realistische en actuele macro-economische prognoses;
- ze moeten over becijferde begrotingsregels beschikken;
- ze moeten een meerjarige begrotingsvisie ontwikkelen;
- ze moeten zorgen voor een begrotingscoördinatie tussen de subsectoren;
- ze moeten de begrotingsverantwoordelijkheden verdelen onder de subsectoren;
- ze moeten gegevens publiceren over en rekening houden met alle instellingen en fondsen, de belastinguitgaven, de voorwaardelijke verplichtingen en de waarborgen.

Wat de gemeenschappen en de gewesten betreft, werd de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof in die zin gewijzigd door de wet van 10 april 2014¹⁰¹.

Voortaan moeten de documenten ter informatie bij en ter verantwoording van de begroting van elke gemeenschap en elk gewest de volgende elementen omvatten:

- 1° een gevoeligheidsanalyse met daarin een overzicht van de ontwikkelingen van de belangrijkste begrotingsvariabelen onder verschillende groei- en renteaannames;
- 2° de vermelding van alle instellingen en fondsen van de overheid die niet in de begrotingen zijn opgenomen, maar die deel uitmaken van de consolidatieperimeter, alsook een analyse van de impact van die instellingen en fondsen op het vorderingensaldo en op de overheidsschuld;
- 3° voor de entiteiten die een eigen belastingbevoegdheid hebben, gedetailleerde informatie over de gevolgen van belastinguitgaven voor de ontvangsten. Daartoe wordt een inventaris van de belastinguitgaven bij de ontwerpbegroting gevoegd; die omvat alle kortingen, verminderingen en uitzonderingen op het algemeen stelsel van de belastingheffing die tijdens het begrotingsjaar gelden ten gunste van de belastingplichtigen of van economische, sociale of culturele activiteiten.

De begroting van elke gemeenschap en elk gewest moet zich inschrijven in een begrotingskader voor de middellange termijn dat de regeerperiode dekt en minimaal een periode van drie jaar bestrijkt. Ze wordt aangevuld met een meerjarige begrotingsplanning

¹⁰¹ Wet van 10 april 2014 tot wijziging, met het oog op de gedeeltelijke omzetting van de richtlijn 2011/85/EU, van de wet van 16 mei 2003 tot vaststelling van de algemene bepalingen die gelden voor de begrotingen, de controle op de subsidies en voor de boekhouding van de gemeenschappen en de gewesten, alsook voor de organisatie van de controle door het Rekenhof.

op basis van het meerjarige begrotingskader. In de wet van 16 mei 2013 worden in detail de elementen vermeld die hierin moeten worden opgenomen.

4.2. Overeenstemming van de begroting 2015 van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest met het nieuw Europees kader

Het Rekenhof heeft vastgesteld dat de begrotingsdocumenten niet volledig in overeenstemming met de bepalingen van de bovenvermelde wet van 16 mei 2003 worden voorgesteld.

Ingevolge de verruiming van de consolidatieperimeter (sector S13.12 van de eenheden van de overheid) van de gewestelijke entiteit had de begroting 2015 van de GOB aldus in principe moeten worden geconsolideerd met de begrotingen van meer dan zestig eenheden, die vermeld staan in de lijst van de Nationale Bank die op 30 september 2014 werd gepubliceerd¹⁰².

Door een afwijking die werd opgenomen in de mantel van de ordonnantie houdende het ontwerp van algemene uitgavenbegroting (artikel 84) heeft de regering het aantal extra eenheden dat deel uitmaakt van de gewestelijke entiteit in 2015 beperkt tot vijf. Artikel 74 van het beschikkend deel voert dezelfde afwijking in voor de GIMB en haar dochterondernemingen in 2015¹⁰³. In strijd met de bepaling van de wet van 16 mei 2003 is de analyse van de weerslag van de begrotingen van de niet-geconsolideerde eenheden op het vorderingensaldo en op de rijksschuld niet in de documenten opgenomen.

De minister van Begroting en Financiën heeft in zijn oriëntatienota nochtans duidelijk vermeld dat hij de instellingen uiterlijk één jaar na de publicatie van de lijst van de eenheden van de overheid door de Nationale Bank in de perimeter van het gewest wilde opnemen.

De meerjarenraming die in de algemene toelichting van de ontvangsten- en uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015 wordt opgenomen, beperkt zich er zoals de voorgaande jaren toe een meerjarentraject voor de begroting te definiëren. De Brusselse regering heeft zich in haar regeringsverklaring 2014-2019 ertoe verbonden een jaarlijks structureel evenwicht te halen zoals gedefinieerd in de Europese context. In 2015 zal een grondige analyse worden uitgevoerd van de meerjarenweerslag van de overgedragen bevoegdheden op de begroting met het oog op de uitvoering ervan. In de oriëntatienota wordt bepaald dat vóór 1 januari 2015 een simulatietool zal worden gecreëerd, waarmee meerjarenbegrotingsvooruitzichten kunnen worden gegenereerd die het mogelijk maken te voldoen aan de Europese voorschriften.

Het Rekenhof vestigt tot slot de aandacht op het feit dat de begrotingsverrichtingen van de nieuwe instellingen niet worden geconsolideerd met die van de bestaande perimeter.

¹⁰² De lijst van de Nationale Bank die op 27 september 2014 werd gepubliceerd, vermeldde 22 eenheden in de sector S13.12 voor het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

¹⁰³ Het Rekenhof merkt echter op dat BRUSOC, filiaal van de GIMB geïntegreerd is in de consolidatieperimeter in 2015.

4.3. Vorderingsaldo

4.3.1. Begrotingssaldi van de GOB

Tabel 11 – Begrotingssaldi

Begrotingssaldi 2015	Ontwerpbegroting 2015	Ontwerp van aangepaste begroting 2014	Initiële begroting 2014
Ontvangsten	4.218.407	3.587.436	3.444.689
Uitgaven	4.734.870	4.000.169	3.965.800
Brutobegrotingssaldo (1)	-516.463	-412.733	-521.111
Opbrengsten van leningen* (2)	55.000	100.000	100.000
Aflossingen van de gewestsschuld (3)	217.000	211.800	211.800
Nettobegrotingssaldo (4) = (1) - (2) + (3)	-354.463	-300.933	-409.311

* Opbrengsten van leningen voor het Fonds voor het beheer van de schuld (133,5 miljoen euro) en aflossingen voor datzelfde fonds (133,5 miljoen euro) niet meegerekend

Het brutobegrotingssaldo voor het jaar 2015 (-516,5 miljoen euro) dat *ex ante* wordt vastgesteld, verslechtert met 103,7 miljoen euro ten opzichte van hetzelfde saldo van de aangepaste begroting 2014, omdat de uitgaven (+734,7 miljoen euro) sterker groeien dan de ontvangsten (+631 miljoen euro).

Als van dat saldo de leningopbrengsten als onderdeel van de ontvangsten worden afgetrokken en er de aflossingen van de schuld, opgenomen in de uitgaven, worden aan toegevoegd, belooft het nettobegrotingssaldo voor het jaar 2015 -354,5 miljoen euro, d.i. een daling met 53,5 miljoen euro gelet op de daling van de ramingen van de leningopbrengsten.

Het Rekenhof stelt vast dat het bedrag van de aflossingen opnieuw hoger ligt dan dat van de leningopbrengsten. Het geschatte verschil (162 miljoen euro) zou moeten leiden tot een nieuwe afbouw van de geconsolideerde schuld, aangezien de terugbetalingen van leningen worden gefinancierd door de kredietlijn op korte termijn (cf. punt 5).

4.3.2. Overgang van het begrotingssaldo naar het vorderingsaldo

Overeenkomstig de ESR-methodologie moeten op het begrotingssaldo van de voorliggende ontwerpen verschillende correcties worden toegepast om te komen tot het vorderingsaldo van de entiteit.

De elementen van die berekening komen voor in het beschikkend deel van de ontwerpordonnantie houdende de aanpassing van de algemene uitgavenbegroting voor het begrotingsjaar 2015. Het Rekenhof heeft echter zijn eigen tabel opgesteld nadat het fouten had vastgesteld in de totalen van de saldi van de codes 8 en 9 van de geconsolideerde instellingen, en na correctie van de verrichtingen van de BGHM zoals hierboven gepreciseerd.

Tabel 11 – Vorderingensaldo (berekening van het Rekenhof)

Berekening van het vorderingensaldo 2015	Ontwerp van initiële begroting 2015 (1)	Ontwerp van aangepaste begroting 2014 (2)	Vershil (1)-(2)
Ontvangsten van de GOB	4.218.407	3.587.436	630.971
Uitgaven van de GOB (vereffeningsoptiek)	4.734.870	4.000.169	734.701
Brutobegrotingssaldo van de GOB (a)	-516.463	-412.733	-103.730
			0
Ontvangsten van de geconsolideerde instellingen	3.760.226	3.036.269	723.957
Uitgaven van de geconsolideerde instellingen (vereffeningskredieten)	3.744.446	3.008.958	735.488
Brutobegrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen (b)	15.780	27.311	-11.531
Brutobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (c)=(a) + (b)	-500.683	-385.422	-115.261
Nettoaflossingen van de schuld van de GOB	162.000	111.800	50.200
Nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen	-153.206	-22.375	-130.831
Nettoaflossingen van de consolidatieperimeter (= saldo codes 9) (d)	8.794	89.425	-80.631
Nettobegrotingssaldo van de consolidatieperimeter (e)=(c) + (d)	-491.889	-295.997	-195.892
Saldo van de KVD van de GOB	202.452	201.565	887
Saldo van de KVD van de geconsolideerde instellingen	229.437	24.432	205.005
Saldo van de KVD van de consolidatieperimeter (= saldo codes 8) (f)	431.889	225.997	205.892
ESR-vorderingensaldo (g)=(e) + (f)	-60.000	-70.000	10.000
Begrotingsverrichtingen GOB	60.000	76.000	-16.000
Begrotingsverrichtingen van de geconsolideerde instellingen	0	0	0
Begrotingsverrichtingen van de consolidatieperimeter (h)	60.000	76.000	-16.000
ESR-vorderingensaldo na begrotingsverrichtingen (i)=(g) + (h)	0	6.000	-6.000
Voorstel van begrotingsdoelstelling van het Overlegcomité	-	-	-
Voorstel van begrotingsdoelstelling van de Brusselse regering	0	6.000	-6.000

Uit deze tabel blijkt dat het vorderingensaldo van het ontwerp van initiële begroting voor het jaar 2015 nul bedraagt, d.i. 6,0 miljoen minder in vergelijking met het vorderingensaldo van de aangepaste begroting 2014. Het is in overeenstemming met de regeringsverklaring 2014-2019 om een jaarlijks structureel evenwicht over de periode in kwestie te bereiken.

Het geconsolideerde brutobegrotingssaldo van de gewestelijke entiteit belooft -500,7 miljoen euro en verslechtert met 115,3 miljoen euro in vergelijking met hetzelfde saldo van de aangepaste begroting 2014. Die stijging van het geconsolideerd brutotekort kan hoofdzakelijk worden verklaard door de toename van het brutotekort van de GOB (+103,7 miljoen euro).

Rekening houdend met het totale bedrag van de nettoaflossingen van de consolidatieperimeter (8,8 miljoen euro), bedraagt het geconsolideerde nettobegrotingssaldo -491,9 miljoen euro.

Om tot een vorderingensaldo in ESR-termen te komen, werden tweërlei correcties uitgevoerd:

- een correctie codes 8 voor kredietverleningen en deelnemingen (KVD): 431,9 miljoen euro, d.i. meer dan het dubbele van het bedrag van de vorige aangepaste begroting;
- een correctie van 60,0 miljoen euro voor begrotingsverrichtingen.

In vergelijking met het jaar 2014 kwamen er vanwege de federale overheid 670,2 miljoen euro extra middelen in het kader van het akkoord over de zesde staats hervorming, met inbegrip van de voortzetting van de herfinanciering die vanaf 2012 werd bekomen.

Het Rekenhof vestigt echter de aandacht op de onzekerheid die is verbonden aan de toepassing van de correcties voor kredietverleningen en deelnemingen, die een negatieve impact op het vorderingensaldo kunnen hebben.

Het Rekenhof heeft de gegevens van deze tabel geverifieerd binnen de grenzen van de informatie waarover het beschikt. Die verificatie geeft aanleiding tot de volgende commentaren en opmerkingen.

- **Begrotingssaldo van de geconsolideerde instellingen**

De initiële begrotingen van de instellingen van eerste categorie vertonen een globaal batig saldo van 5,8 miljoen euro (1,3 miljoen euro in het ontwerp van aangepaste begroting 2014). Die stijging vloeit voornamelijk voort uit de schrapping van het Fonds voor de financiering van het waterbeleid in 2015, dat in 2014 een tekort van 3,6 miljoen euro vertoonde. De begrotingen 2015 van de instellingen van tweede categorie sluiten met een globaal batig saldo van 15,8 miljoen euro, d.i. 11,5 miljoen euro minder in vergelijking met hun ontwerpen van aangepaste begroting 2014, voornamelijk wegens de impact van de integratie van het Huisvestingsfonds (-33,6 miljoen euro), het batig saldo van Actiris (+16,0 miljoen euro) en de vermindering van het tekort van de Haven van Brussel (+11,0 miljoen euro).

- **Nettoaflossingen van de schuld van de diensten van de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en van de geconsolideerde instellingen**

De begrotingsramingen inzake aflossing van de schuld¹⁰⁴ van het gewest belopen 217,0 miljoen euro (211,8 miljoen euro in de aangepaste begroting 2014) en de ramingen van de leningopbrengsten¹⁰⁵ belopen 55,0 miljoen euro (100,0 miljoen euro in de aangepaste begroting 2014). Het bedrag van de nettoaflossingen (aflossingen min leningen) belooft bijgevolg +162,0 miljoen euro, wat 50,2 miljoen euro meer is in vergelijking met het ontwerp van aanpassing 2014.

De nettoaflossingen van de schuld van de geconsolideerde instellingen vermindert met 130,8 miljoen euro tot -153,2 miljoen euro. Die daling is het gevolg van de integratie van het Woningfonds in de perimeter, waarbij het bedrag van zijn nettoaflossingen -118,9 miljoen euro belooft.

- **Kredietverleningen en deelnemingen (KVD)**

In de voorliggende begroting wordt het saldo van de kredietverleningen en deelnemingen (uitgaven min ontvangsten) van de GOB vastgelegd op 202,5 miljoen

¹⁰⁴ Zonder de aflossingen aangerekend op het Fonds voor het beheer van de schuld (133,5 miljoen euro).

¹⁰⁵ Zonder de leningopbrengsten bestemd voor het Fonds voor het beheer van de schuld (133,5 miljoen euro).

euro (+0,9 miljoen euro) en dat van de geconsolideerde instellingen op 229,4 miljoen euro (+205,0 miljoen euro). Die stijging ten opzichte van de aanpassing 2014 kan opnieuw worden verklaard door de consolidatie van het Woningfonds, waarvan het saldo van de KVD 152,5 miljoen euro bedraagt, en door de toename van het saldo van die verrichtingen voor de BGHM (+31,6 miljoen euro).

- **Begrotingsverrichtingen**

De regering heeft een totale positieve correctie van 60,0 miljoen euro toegepast onder de titel « begrotingsverrichtingen ».

Volgens de bekomen informatie wordt dat bedrag enkel ingeschreven uit hoofde van de vermoedelijke onderbenutting van de kredieten. Het bedrag van 30,0 miljoen euro dat aan de gemeenten wordt toegekend om hun begrotingstoestand te verbeteren, wordt dit jaar niet meer geneutraliseerd.

5. SCHULD VAN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

5.1. Directe schuld

De volgende tabel toont de evolutie van de directe schuld ten laste van het gewest.

Tabel 13 – Directe gewestsschuld

	31-12-2015*	31-12-2014*	31/10/2014	31/12/2013	31/12/2012	31/12/2011
Totale directe schuld	?	3.072.090	2.811.388	3.020.528	3.146.036	2.937.444
Geconsolideerde directe schuld	2.698.750	2.860.750	2.870.450	2.994.539	3.084.539	2.645.539
Vlottende schuld	?	211.340	-59.062	25.989	61.496	291.905

* Raming

Volgens de projecties van het Agentschap van de Schuld zou de totale directe schuld (geconsolideerde schuld en vlottende schuld)¹⁰⁶ van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 3.072,1 miljoen euro belopen op 31 december 2014, tegenover 3.020,5 miljoen euro het jaar voordien. Tussen 31 december 2013 en 31 december 2014 zouden de ramingen van de stijging van de totale directe schuld zich dus tot nagenoeg 50 duizend euro moeten beperken, terwijl die laatste tussen 2012 en 2013 met nagenoeg 125 duizend euro daalde. De schuld op lange termijn zou met 130 duizend euro afnemen.

Voor het jaar 2015 kan enkel het uitstaande bedrag van de geconsolideerde directe schuld (op lange termijn) worden geraamd, door het geraamde uitstaande bedrag op 31 december 2014 te verminderen met het bedrag van de nettoaflossingen (162 duizend euro). De raming op 31 december 2015 belooft zodoende minder dan 2.698,8 miljoen euro.

5.2. Geconsolideerde brutoschuld

Zoals het INR in zijn persbericht van 30 september 2014 over de publicatie van de nationale rekeningen voor de periode 1995-2013 had aangekondigd, situeert de weerslag van de overgang naar de norm ESR-2010 in september 2014¹⁰⁷ op de rekeningen van de overheden zich voornamelijk bij hun perimeter. Doordat nagenoeg 700 eenheden in de perimeter van de overheden (sector S.13) werden opgenomen, is de schuld gestegen, in het bijzonder voor de gewestadministraties, als gevolg van de opnemingen van de gewestelijke huisvestingsmaatschappijen in de sector van de overheid.

In de algemene toelichting (deel financieel verslag) belooft het totaalbedrag van de geconsolideerde indirecte schuld 1.906,1 miljoen euro op 31 december 2013 (voor een totaalbedrag van 1.930,3 miljoen euro dat door het INR via de gegevensbank van de Nationale Bank werd gepubliceerd). Ter vergelijking kan worden vermeld dat diezelfde schuld in het jaarverslag 2013 van het Agentschap van de Schuld¹⁰⁸ dat in juni 2014 werd gepubliceerd, nog werd becijferd op 335,7 miljoen euro op 31 december 2013.

¹⁰⁶ Algemene toelichting: financieel verslag.

¹⁰⁷ Verordening (EU) nr. 549/2013 van het Europees Parlement en de Raad van 21 mei 2013.

¹⁰⁸ Jaarverslag 2013 – Agentschap van de Schuld, Brussel Financiën en Begroting, Gewestelijke Overheidsdienst van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Op het einde van het jaar 2014 zou de geconsolideerde totale schuld van de gewestelijke entiteit 5.140,0 miljoen euro bedragen rekening houdend met de raming van die indirecte schuld door het Agentschap van de Schuld op een bedrag van 2.067,9 miljoen euro. Voor het jaar 2015 wordt daarentegen geen enkele projectie gemaakt.

5.3. Gewaarborgde schuld

Tot slot vermeldt het financieel verslag ook het uitstaande bedrag van de gewaarborgde schuld op 31 december 2013, namelijk 2,7 miljard euro en een projectie op 31 december 2014, voor een bedrag van 2,8 miljard euro. Voor het jaar 2015 wordt geen projectie gemaakt.

Volgens de definitie van het jaarverslag 2013 over de gewestelijke schuld¹⁰⁹ « *De gewaarborgde schuld komt overeen met alle leningen samen aangegaan door gewestelijke of plaatselijke instellingen om hun eigen financiële behoeften te dekken. Deze leningen genieten de waarborg van het Gewest wat de betaling betreft van de interesten en/of van de aflossingen. Het Gewest betaalt dus de facto de aflossingen van leningen niet terug, noch de rentelast aangegaan door derde instellingen. Het komt financieel enkel tussenbeide om een leningnemer te dekken die in gebreke is.* »

Het Rekenhof heeft het bedrag van de waarborgen berekend dat de regering volgens het beschikking deel van de ontwerpordonnantie houdende de algemene uitgavenbegroting mag verlenen aan de leningen die in 2015 worden aangegaan door verschillende instellingen en instituten. Die waarborgen belopen in totaal nagenoeg 1,5 miljard euro en zouden gedeeltelijk moeten worden opgeteld bij de vroeger verleende waarborgen. In het licht van de omvang van die machtigingen, die meer dan de helft van het uitstaande bedrag van de reeds gewaarborgde schulden eind 2013 vertegenwoordigen, vestigt het Rekenhof de aandacht op het risico van de activering van die waarborgen in de toekomst voor de gewestelijke financiën.

¹⁰⁹ Blz. 68.

Er bestaat ook een Franse versie van dit verslag.
Il existe aussi une version française de ce rapport.

ADRES

Rekenhof
Regentschapsstraat 2
B-1000 Brussel

TEL.

+32 2 551 81 11

FAX

+32 2 551 86 22

www.rekenhof.be